T075 BL V (139) 1435 Pháp Phòng Xá Ngọa Cụ Thứ Bảy-Thập Tụng Luật

Tạng Luật (Linh Sơn Pháp Bảo)

BOÄ LUAÄT 5

LUAÄT THAÄP TUÏNG QUYEÅN 34 PHAÙP PHOØNG XAÙ NGOÏA CUÏ THÖÙ BAÛY

Phaät taïi thaønh Vöông xaù, luùc ñoù caùc Tyø kheo khinh maïn nhau, khoâng cung kính nhau, Phaät bieát roõ vieäc naøy neân nhoùm Tyø kheo taêng roài hoûi caùc Tyø kheo : "YÙ caùc thaày theá naøo, Tyø kheo naøo neân laøm Thöôïng toøa ngoài treân, thoï thöùc aên cuùng döôøng tröôùc ?", coù Tyø kheo baïch Phaät: "Theá toân, neáu Tyø kheo thuoäc doøng Saùt-ñeá-lî tín taâm xuaát gia, caïo boû raâu toùc, maëc ba phaùp y thì Tyø kheo naøy neân ngoài treân, thoï thöùc aên cuùng döôøng tröôùc". Laïi coù Tyø kheo baïch Phaät: "Theá toân, neáu Tyø kheo thuoäc doøng Baø-la-moân tín taâm xuaát gia, caïo boû raâu toùc, maëc ba phaùp y thì Tyø kheo naøy neân ngoài treân, thoï thöùc aên cuùng döôøng tröôùc". Laïi coù Tyø kheo baïch Phaät: "Theá toân, neáu Tyø kheo thuoäc doøng Tyø xaù tín taâm xuaát gia, caïo boû raâu toùc, maëc ba phaùp y thì Tyø kheo naøy neân ngoài treân, thoï thöùc aên cuùng döôøng tröôùc". Laïi coù Tyø kheo baïch Phaät: "Theá toân, neáu Tyø kheo chöùng quaû A-la-haùn, ñöôïc laäu taän, vieäc laøm ñaõ xong, xaû boû gaùnh naëng, dieät heát caùc Höõu kieát söû, ñaày ñuû chaùnh trí, taâm ñöôïc giaûi thoaùt thì Tyø kheo naøy neân ngoài treân, thoï thöùc aên cuùng döôøng tröôùc". Laïi coù Tyø kheo baïch Phaät: "Theá toân, neáu Tyø kheo chöùng quaû A-na-haøm ñaõ ñoaïn tröø naêm haï phaàn kieát söû, khoâng sanh trôû laïi coõi naøy thì Tyø kheo naøy neân ngoài treân, thoï thöùc aên cuùng döôøng tröôùc". Laïi coù Tyø kheo baïch Phaät: "Theá toân, neáu Tyø kheo chöùng quaû Tö-ñaø-haøm ñaõ ñoaïn tröø ba kieát söû, laøm nheï bôùt ba ñoäc, chæ sanh laïi coõi naøy moät laàn nöõa seõ döùt heát meù khoå thì Tyø kheo naøy neân ngoài treân, thoï thöùc aên cuùng döôøng tröôùc". Laïi coù Tyø kheo baïch Phaät: "Neáu Tyø kheo chöùng quaû Tu-ñaø-hoaøn ñaõ ñoaïn tröø ba kieát söû, khoâng ñoïa trong ñöôøng aùc, ñöôïc trí Tueä thanh tònh, qua laïi coõi trôøi ngöôøi baûy laàn sanh töû nöõa seõ döùt heát meù khoå thì Tyø kheo naøy neân ngoài treân, thoï thöùc aên cuùng döôøng tröôùc". Caùc Tyø kheo treân ñeàu ñaùp khoâng hôïp yù Phaät, Phaät baûo caùc Tyø kheo : "Caùc thaày haõy laéng nghe, Tyø kheo naøo neân ngoài treân, thoï thöùc aên cuùng döôøng tröôùc", Phaät lieàn noùi

nhaân duyeân boån sanh cho caùc Tyø kheo nghe: Quaù khöù, ôû gaàn döôùi tuyeát sôn coù ba loaøi caàm thuù ôû chung, ñoù laø loaøi chim, loaøi khæ vaø loaøi voi; ba loaøi thuù naøy tuy soáng chung nhöng khinh maïn nhau vaø khoâng kính nhöôøng nhau. Luùc ñoù chuùng suy nghó: "Taïi sao chuùng ta khoâng kính nhöôøng nhau, neáu ai sanh tröôùc thì vò aáy seõ giaùo hoùa chuùng ta vaø chuùng ta seõ cuùng döôøng toân trong vò aáy", nghó roài con chim hoûi khæ vaø voi raèng: "Anh nhôù vieäc gì trong quaù khöù ?", ôû choã naøy coù moät caây Taát-baït cao lôùn, voi chæ caây naøy noùi raèng: "Toâi nhôù luùc nhoû khi toâi ñeán ñaây, caây naøy chæ ôû döôùi buïng cuûa toâi', voi vaø chim hoûi khæ: "Anh nhôù vieäc gì trong quaù khöù ?", khæ noùi: "Toâi nhôù luùc nhoû ñeán ñaây ngoài döôùi ñaát naém ñoït caây ñeø xuoáng chaïm ñaát", voi lieàn noùi vôùi khæ: "Neáu nhö vaäy thì anh lôùn tuoåi hôn toâi, toâi seõ cung kính toân troïng anh, anh phaûi giaûng phaùp cho toâi nghe", khæ vaø voi hoûi chim: "Anh nhôù vieäc gì trong quaù khöù?", chim ñaùp: "Toâi nhôù luùc nhoû ñeán aên haït cuûa caây Taát-baït cao lôùn ôû choã kia roài ñaïi tieän ra, haït naøy sau ñoù naåy maàm vaø daàn daàn cao lôùn nhö theá", khæ lieàn noùi vôùi chim: "Neáu nhö vaäy thì anh lôùn tuoåi hôn toâi, toâi seõ cung kính toân troïng anh, anh phaûi giaûng phaùp cho toâi nghe". Luùc ñoù voi cung kính khæ vaø theo khæ nghe phaùp, sau ñoù noùi phaùp laïi cho caùc con khæ khaùc nghe. Khæ laïi cung kính chim vaø theo chim nghe phaùp, sau ñoù noùi phaùp laïi cho caùc chim khaùc nghe. Ba loaïi caàm thuù naøy tröôùc kia thích saùt sanh, troäm caép, taø daâm, voïng ngöõ nhöng sau khi nghe phaùp xong, chuùng suy nghó: "Taïi sao chuùng ta khoâng boû nghieäp aùc saùt sanh...", nghó roài lieàn boû nghieäp aùc khoâng laøm nöõa. Trong loaøi caàm thuù khoâng coù uoáng röôïu neân chuùng chæ haønh boán phaùp naøy, mang chung ñöôïc sanh leân coõi trôøi. Phaät baûo caùc Tyø kheo: "Thuôû ñoù do chim noùi phaùp roäng khaép coõi trôøi ngöôøi neân hoï suy nghó: Loaøi suùc sanh coøn bieát laøm vieäc laønh, khoâng xaâm phaïm luùa cuûa ngöôøi, chuùng coøn bieát toân trong nhau, huoáng chi chuùng ta", nghi roài hoï lieàn toân troïng nhau vaø tu theo phaùp maø chim ñaõ noùi, thoï trì naêm giôùi, maïng chung ñöôïc sanh leân coõi trôøi. Chim thuôû xöa, nay chính laø ta; khæ thuôû xöa, nay chính laø Xaù-lôïi-phaát; voi thuôû xöa, nay chính laø Ñaïi Muïc-kieàn-lieân. Loaøi caàm thuù voâ tri coøn bieát cung kính nhau, haønh phaùp toân troïng nhau ñeå ñöôïc lôïi mình lôïi ngöôøi, huoáng chi chuùng ta tín taâm xuaát gia, caïo boû raâu toùc, maëc ba phaùp y caøng phaûi toân kính laãn nhau. Coù ba haïng ngöôøi: Moät laø taát caû ngöôøi chöa thoï Ñaïi giôùi ñeàu khoâng baèng ngöôøi ñaõ thoï ñaïi giôùi. Hai laø taát caû caùc Haï toøa ñeàu khoâng baèng baäc Thöôïng toøa .

BOÄ LUAÄT 5

Ba laø taát caû ngöôøi thoï söï thuyeát giaûng phi phaùp duø laøm baäc Thöôïng toøa cuõng khoâng baèng baäc Haï toøa, ngöôøi thoï söï thuyeát giaûng nhö phaùp. Taát caû ngöôøi thoï Ñaïi giôùi phaûi hôn ngöôøi khoâng thoï ñaïi giôùi, taát caû baäc Thöôïng toøa phaûi hôn baäc Haï toøa, Phaät phaûi hôn Thaùnh chuùng". Phaät lieàn noùi keä:

“Neáu ngöôøi khoâng kính Phaät, Vaø ñeä töû cuûa Phaät, Hieän ñôøi bò quôû traùch, Ñôøi sau ñoïa aùc ñao. Neáu ngöôøi bieát kính Phaät, Vaø ñeä töû cuûa Phaät, Hieän ñôøi ñöôïc khen ngôïi, Ñôøi sau sanh coõi trôøi”. Phaät noùi nhaân duyeân boån sanh khen ngôïi phaùp cung kính roài baûo caùc Tyø kheo : “Töø nay ngöôøi thoï Ñaïi giôùi tröôùc duø chæ trong choác laùt cuõng ñöôïc ngoài treân, thoï thöùc aên cuùng döôøng tröôùc”. Phaät taïi nöôùc Xaù-veä, luùc ñoù coù cö só thænh Phaät vaø Taêng vaøo ngaøy mai thoï thöïc, Phaät im laëng nhaän lôøi, cö só bieát Phaät ñaõ nhaän lôøi lieàn ñaûnh leã Phaät höõu nhieãu roài ra veà. Veà ñeán nhaø ngay trong ñeâm ñoù lo söûa soaïn ñuû caùc moùn aên ngon, saùng sôùm traûi toøa roài sai söù ñeán baïch Phaät: “Ñaõ ñeán giôø thoï thöïc, xin Phaät töï bieát thôøi”, Phaät cuøng Thaùnh chuùng ñi ñeán nhaø cö só. Do Baït-nan-ñaø thöôøng ra vaøo nhaø ngöôøi khaùc neân saùng hoâm ñoù ñaép y mang baùt ñi ñeán nhaø ngöôøi khaùc, luùc ñoù taêng ôû nhaø cö só theo thöù lôùp ngoài ñeán choã cuûa Baït-nan-ñaø, Tyø kheo Haï toøa thaáy Baït-nan-ñaø khoâng ñeán lieàn hoûi ñeä töû cuûa Baït-nan-ñaø laø Ñaït-ma: “Boån sö cuûa thaày coù ñeán hay khoâng?”, Ñaït-ma ñaùp: “Hoøa thöôïng cuûa toâi nhieàu vieäc nhieàu duyeân thích ra vaøo nhaø ngöôøi khaùc, saùng hoâm nay ñaõ ñaép y mang baùt ñeán nhaø ngöôøi khaùc roài, khoâng bieát coù ñaây ñaây hay khoâng nöõa”, Tyø kheo Haï toøa naøy nghe roài lieàn ngoài vaøo choã cuûa Baït-nan-ñaø. Thaáy Phaät vaø Taêng ñaõ ngoài xong, cö só töï tay daâng thöùc aên leân cuùng döôøng, luùc ñang daâng cuùng thì Baït-nan-ñaø ñeán, theo thöù lôùp ñeán choã cuûa mình muoán ngoài, Tyø kheo Haï toøa naøy phaûi ñöùng leân vaø luøi xuoáng traû choã laïi cho Baït-nan-ñaø, khieán cho caùc Haï toøa ngoài ôû döôùi ñeàu phaûi ñöùng leân vaø luøi xuoáng, Taêng trôû neân taùn loaïn. Cö só thaáy roài lieàn quôû traùch Baït-nan- ñaø: “Thöùc aên raát nhieàu seõ cuùng döôøng ñoàng ñeàu cho taát caû, caàn gì phaûi ngoài theo thöù lôùp. Neáu thaày thích ngoài theo thöù lôùp thì sao khoâng ñeán sôùm moät chuùt. Hoâm nay toâi khoâng bieát ai ñaõ ñöôïc, ai chöa ñöôïc, ai ñöôïc nhieàu, ai ñöôïc ít”, luùc ñoù Phaät nghe cö só quôû traùch vaø thaáy taêng taùn loaïn

SOÁ 1435 - LUAÄT THAÄP TUÏNG, Quyeån 34

nhö vaäy neân im laëng. Sau khi thoï thöïc xong trôû veà, Phaät do nhaân duyeân naøy nhoùm Tyø kheo taêng roài quôû traùch Baït-nan-ñaø: “Taïi sao goïi laø Tyø kheo ñang khi thoï thöïc laïi caäy mình laø Thöôïng toøa khieán cho caùc Haï toøa phaûi ñöùng daäy nhö theá”, quôû traùch roài baûo caùc Tyø kheo: “Töø nay Tyø kheo ñang thoï thöïc, neáu thöùc aên ñaõ doïn ñöa xong thì khoâng neân khieán cho caùc Haï toøa phaûi ñöùng daäy, neáu khieán cho Haï toøa phaûi ñöùng daäy thì phaïm Ñoät-kieát-la. Neáu Tyø kheo vì taâm cung kính Hoøa thöôïng, A-xaø-leâ maø ñöùng daäy thì cuõng khoâng ñöôïc khieán cho Haï toøa thöù hai phaûi ñöùng daäy, neáu khieán cho Haï toøa thöù hai phaûi ñöùng daäy thì phaïm Ñoät-kieát- la. Töø nay cho Tyø kheo trong khoaûng ba tuoåi haï ñöôïc ngoài chung moät giöôøng, cho ba-Tyø kheo ngoài chung treân giöôøng lôùn, cho hai Tyø kheo ngoài chung treân giöôøng nhoû hôn, coøn giöôøng ñoäc toïa thì chæ ñöôïc moät ngöôøi ngoài”. Phaät taïi nöôùc Ba-la-naïi, luùc ñoù coù naêm Tyø kheo ñeán baïch Phaät: “Theá toân, chuùng con nay neân ôû ñaâu ?”, Phaät noùi: “Caùc thaày neân ôû döôùi goác caây trong Truùc laâm

treân söôøn nuùi", caùc Tyø kheo naøy ôû döôùi goác caây trong Truùc laâm treân söôøn nuùi nguû ñeâm, saùng sôùm lieàn ñi ñeán choã Hoøa thöôïng, A-xaø-leâ ñeå thoï ñoïc tuïng kinh vaø hoûi ñieàu nghi. Luùc ñoù cö só Baït ñeà ra khoûi thaønh Vöông xaù muoán ñeán trong Truùc laâm yeát kieán Phaät thì thaáy caùc Tyø kheo naøy ñi ñeán, lieàn hoûi laø töø ñaâu ñeán, ñaùp: "Töø ôû döôùi goác caây trong Truùc laâm treân söôøn nuùi ñeán", cö só hoûi vì sao laïi ôû ñoù, lieàn ñaùp laø vì khoâng coù truù xöù khaùc, cö só noùi: "Toâi seõ xaây phoøng xaù cho caùc thaày ôû", caùc Tyø kheo noùi: "Phaät chöa cho chuùng toâi ôû trong phoøng xaù", lieàn ñem vieäc naøy baïch Phaät, Phaät noùi: "Töø nay cho caùc Tyø kheo ñöôïc ôû trong phoøng xaù". Cö só lieàn xaây phoøng xaù cho caùc Tyø kheo ôû, cao roâng ñeïp ñeõ, hoïa veõ ñuû maøu saéc nhöng khoâng coù ngoïa cuï vaø vaät phuû choã naèm. Caùc Tyø kheo baïch Phaät, Phaät noùi: "Cho traûi coû, laù caây laøm ngoïa cuï ñeå naèm, cho laøm y khaùc ñeå ñaép vaø vaät phuû choã naèm". ÔÛ nöôùc ñoù trôøi noùng, coû laù deã sanh truøng neân Phaät cho laøm ñeäm coû vaø chieáu tre, vaãn sanh truøng neân Phaät laïi cho naèm giöôøng choõng. Caùc Tyø kheo laáy caây ñoùng thaønh giöôøng choõng neân thaân khoå naõo, Phaät laïi cho laøm neäm. Tröôûng laõo Öu-ba-ly hoûi Phaät: "Theá toân, neân duøng vaät gì laøm neäm", Phaät noùi: "Neân duøng baõ mía, daây baàu bí, loâng thuù, coû Soâ-ma, coû Kieáp-boái, coû Vaên xa… ñeå doàn laøm neäm. Luùc ñoù caùc Tyø kheo naèm khoâng coù goái, Phaät laïi cho laøm goái baèng coû, ñaàu cuûa caùc Tyø kheo bò goái coû ñaâm ñau, Phaät laïi cho doàn baèng loâng thuù. Luùc ñoù phoøng xaù khoâng coù cöûa neân choù, boø, ngöïa, nai, khæ vaøo trong nhaø, Phaät laïi cho laøm cöûa, cöûa khoâng coù then caøi neân bò giaëc cöôùp vaøo laáy troäm y baùt cuûa caùc Tyø kheo, Phaät

BOÄ LUAÄT 5

laïi cho laáy daây coät cöûa, caùc Tyø kheo khoâng bieát caùch coät, Phaät baûo haï cöûa xuoáng ñuïc moät loã roài xoû daây qua ñeå coät cöûa, coät cöûa roài laïi khoâng môû ra ñöôïc, Phaät baûo neân laøm moùc ñeå môû cöûa. Tröôûng laõo Öu-ba-ly hoûi Phaät neân duøng vaät gì laøm moùc, Phaät baûo neân duøng saét, ñoàng hoaëc caây goã. Caùc Tyø kheo laøm xong laïi khoâng môû ra ñöôïc, Phaät laïi baûo ñuïc beân trong cöûa moät loã ñeå moùc cöûa laïi, caùc Tyø kheo laøm xong khi ñoùng cöûa khoâng coù choã tay caàm, Phaät laïi baûo neân laøm quai naém treân caùnh cöûa ñeå caàm naém. Tröôûng laõo Öu-ba-ly laïi hoûi neân duøng vaät gì laøm quai naém, Phaät baûo neân duøng saét, ñoàng, caây goã, caây Soâ-ma, kieáp-boái… ñeå laøm. Luùc ñoù phoøng xaù khoâng coù loã thoâng aùnh saùng neân toái, Phaät baûo neân laøm loã thoâng aùnh saùng, sau khi laøm loã thoâng aùnh saùng thì chim nhaïn, anh vuõ, xaù lôïi… bay vaøo keâu hoùt, laøm xuùc naõo caùc Tyø kheo toïa thieàn hoaëc ñoïc kinh trong phoøng. Caùc Tyø kheo baïch Phaät, Phaät baûo neân laøm chaán song, laøm chaán song roài chim vaãn bay vaøo ñöôïc, Phaät laïi baûo neân laøm löôùi ngaên. Tröôûng laõo Öu-ba-ly hoûi Phaät neân duøng vaät gì laøm löôùi, Phaät baûo neân laáy coû Soâ-ma, kieáp-boái… ñan laøm löôùi. Löôùi bò muïc, Phaät laïi baûo neân laøm taám saùo phuû, phuû che roài trong phoïng laïi toái, Phaät laïi baûo neân laøm moät loã hoãng nhö maét chim, laøm roài vaãn toái, Phaät laïi baûo neân laøm nhieàu loã.

Luùc ñoù muøa noùng ñaõ qua, muøa ñoâng laïi ñeán, loã thoâng aùnh saùng khoâng coù caùnh cöûa neân hôi laïnh traøn vaøo, Phaät laïi baûo neân laøm caùnh cöûa, laøm cöûa xong, gioù vöøa thoåi doäng, caùnh cöûa lieàn môû, Phaät laïi baûo neân laøm then caøi treân döôùi, laøm roài ôû giöõa vaãn hôû, Phaät laïi baûo laøm then caøi ôû giöõa, laøm xong cöûa vaãn bò lay ñoäng, Phaät laïi baûo laøm choát caøi then ôû treân cao, laøm xong khoâng ñoùng ñöôïc, Phaät baûo duøng daây ñeå keùo ñoùng laïi, ñoùng roài laïi môû khoâng ñöôïc, Phaät laïi baûo ñuïc loã xoû hai sôïi daây qua, moät daây ñeå keùo ñoùng laïi, moät daây ñeå keùo môû ra. Luùc ñoù caùc phoøng xaù khoâng coù treùt buøn neân giöõa caùc khe hôû cuûa gaïch coù truøng sanh nhö raén rít boø ra caén Tyø kheo, Phaät baûo neân treùt buøn, treùt xong töôøng thoâ nhaùm laøm y bò vöôùng raùch, Phaät laïi baûo duøng buøn mòn ñeå toâ treùt. Phoøng xaù laâu ngaøy bò möa doät, Phaät baûo neân duøng coû che lôïp, che lôïp roâi vaãn bò doät, Phaät laïi baûo neân lôïp daøy, lôïp roài laïi bò gioù laät ngöôïc leân, Phaät laïi baûo coät ôû hai ñaàu. Nöôùc möa laïi laøm cho buøn ra ra rôi xuoáng, Phaät laïi baûo neân lôïp ngoùi, gioù thoåi laøm ngoùi rôi xuoáng beå, Phaät laïi baûo ñuïc loã treân mieáng ngoùi roài coät vaøo coïc ñinh, nöôùc möa laïi theo loã ñoù chaûy xuoáng, Phaät laïi baûo traùm loã treân mieáng ngoùi. Phaät taïi thaønh Vöông xaù, luùc ñoù Tröôûng giaû Caáp-coâ-ñoäc ôû nöôùc Xaù-veä vì coù chuùt duyeân neân ñeán thaønh Vöông xaù, nguû ñeâm ôû nhaø moät cö só. Do cö só naøy thænh Phaät vaø Taêng saùng ngaøy mai ñeán nhaø thoï thöïc

SOÁ 1435 - LUAÄT THAÄP TUÏNG, Quyeån 34

neân ñeâm ñoù thöùc daäy, ñaùnh thöùc moïi ngöôøi trong nhaø, tröø treû con, hoaëc cheû cuûi hoaëc laáy nöôùc ñoå vaøo trong noài ñeå naáu côm, canh, thöùc aên; cö só coøn töï mình trang hoaøng nhaø cöûa, traûi toïa cuï... caùc vieäc. Caáp-coâ-ñoäcthaáy roài lieàn suy nghó: "Cö só naøy saép cöôùi vôï hay thænh vua quan ñeán hay laøm hoäi thí lôùn", nghó roài lieàn hoûi cö só, cö só ñaùp: "Toâi khoâng coù cöôùi vôï, cuõng khoâng thænh vua quan, maø laø saùng ngaøy mai thænh Phaät vaø Taêng ñeán thoï thöïc laøm hoäi thí lôùn", Caáp-coâ-ñoäcvöøa nghe ñeán teân Phaät lieàn hoûi Phaät laø ai, cö só noùi: "Coù thaùi töû con vua doøng hoï Thích, tín taâm xuaát gia chöùng ñöôïc Voâ thöôïng ñaïo, hieäu laø Phaät", laïi hoûi Taêng laø ai, cö só noùi: "Coù nhieàu haïng ngöôøi, ñuû caùc doøng hoï tín taâm xuaát gia, caïo boû raâu toùc, maëc ba phaùp y, theo phaät xuaát gia ñeàu goïi laø Taêng", laïi hoûi: "Phaät nay ñang ôû ñaâu ?", ñaùp: "Phaät ñang ôû gaàn Haøn laâm, neáu oâng muoán gaëp thì tuøy yù". Caáp-coâ-ñoäc doác loøng muoán gaëp Phaät neân ra khoûi nhaø men theo töôùng saùng ñeán coång lôùn, coång töï nhieân môû. Theo thöôøng leä thì ñaàu ñeâm nghe thoåi coøi thì khaùch vaøo, cuoái ñeâm nghe thoåi coøi thì khaùch ra, cho neân Caáp-coâ-ñoäc thaày cöûa môû lieàn cho laø cuoái ñeâm ñaõ qua. Ra khoûi coång khoâng xa môùi bieát laø trôøi chöa saùng, chung quanh toái taêm khieán Caáp-coâ-ñoäcrôïn ngöôøi nghó laø coù phi nhôn nhieãu loaïn neân muoán quay trôû veà. Luùc ñoù vò Ñaïi theá moân thaàn hieän aùnh saùng chieáu soi ñeán taän Haøn laâm roài baûo Caáp coâ ñoäc: "OÂng haõy ñi ñi, chôù sôï. Ñôøi tröôùc ta laø baïn cuûa oâng, laø Baø-la-moân Maät kieân, do ta khi ñeán thaønh Vöông xaù gaëp ñöôïc hai

toân giaû Xaù-lôïi-phaát vaø Ñaïi Muïc-kieàn-lieân, ñöôïc nghe thuyeát phaùp vaø ñöôïc lôïi hæ neân ta ñaõ thoï Tam quy vaø Nguõ giôùi. Do nhaân duyeân naøy maïng chung ñöôïc sanh leân coõi trôøi Töù thieân vöông laøm thaàn giöõ cöûa ôû ñaây. OÂng haõy ñi ñi, seõ ñöôïc lôïi ích lôùn, ñi thaúng veà phía tröôùc, chôù coù nghi hoái". Thieân thaàn lieàn noùi keä: "Duø ngöôøi ñöôïc traêm thoát ngöïa, Traêm ñoà anh laïc trang nghieâm, Vaø moät traêm coã xe ngöïa, Khoâng baèng tôùi tröôùc moät böôùc. Duø traêm thôùt voi nuùi Tuyeát, Vôùi ngaø lôùn trang nghieâm thaân, Laïi duøng vaøng roøng trang söùc, Laøm cho thaân caøng theâm ñeïp, Khoâng baèng tôùi tröôùc moät böôùc. Traêm myõ nöõ ôû phöông Baéc, Vôùi chuoãi anh laïc voøng vaøng, Duøng ñoà trang nghieâm nhö theá,

BOÄ LUAÄT 5

Tuoåi treû ñeïp laïi ñoan trang, Khoâng baèng tôùi tröôùc moät böôùc. Cho ñeán Chuyeån luaân thaùnh vöông, Coù ngoïc nöõ baùu baäc nhaát, So vôùi oâng thaúng tôùi tröôùc, Khoâng baèng moät phaàn möôøi saùu, OÂng thaúng tôùi tröôùc moät böôùc, Chôù coù nghi hoái trôû veà". Ca-chieân-dieân nghe roài lieàn nghó Phaät phaùp Taêng moät laø vó ñaïi môùi khieán cho Thieân thaàn aân caàn chæ giaùo, lieàn noi theo aùnh saùng ñi ñeán trong Haøn laâm. Luùc ñoù trôøi ñaõ saùng, Phaät ñang kinh haønh ôû ngoaøi ñaát troáng chôø tröôûng giaû ñeán, tröôûng giaû Caáp-coâ-ñoäc theo phaùp baïch y hoûi Phaät nguû coù ngon khoâng, Phaät lieàn noùi keä: "Ta ñaõ tröø Duïc laäu, Giaûi thoaùt lìa theá gian, Ñaõ ñoaïn taát caû Laäu, Taâm dieät caùc Nhieät naõo, Ñaït ñeán choã Tòch dieät, Ta nguû thöôøng an oån". Noùi keä xong Phaät lieàn ngoài xuoáng choã kinh haønh, Caáp-coâ-ñoäc- ñaûnh leã Phaät roài ngoài moät beân nghe Phaät thuyeát phaùp. Phaùp ñaàu tieân laø Phaät noùi veà boá thí trì giôùi laø quaû baùo sanh Thieân, keá phaân bieät caáu tònh giöõa loãi cuûa naêm duïc laø khoå naõo cuûa theá gian vaø xuaát gia laø an laïc. Luùc ñoù Phaät bieát taâm ngöôøi naøy ñaõ thuaàn thuïc ñieàu nhu, coù theå thoï ñöôïc phaùp toái thöôïng lieàn noùi boán ñeá: Khoå taäp dieät ñaïo. Nhö mieáng vaûi traéng saïch deõ nhuoäm maøu saéc, ngöôøi naøy cuõng vaäy, vöøa nghe phaùp taâm lieàn khai ngoä, ngay nôi choã ngoài ñöôïc phaùp nhaõn thanh tònh voâ caáu. Sau khi thaáy phaùp, bieát phaùp, ñöôïc tònh phaùp, vöôït khoûi nghi hoái, baát tín, khoâng töø nôi ngöôøi khaùc maø ôû trong ñaïo quaû ñöôïc voâ sôû uùy. Tröôûng giaû lieàn töø choã ngoài ñöùng daäy ñaûnh leã baïch Phaät: "Theá toân, taâm con meán moä Phaät phaùp, con nguyeän troïn ñôøi laøm Öu-baø-taéc, xin Phaät vaø Taêng thoï con thænh ñeán nöôùc Xaù-veä haï an cö". Phaät tuy bieát nhöng vaãn hoûi tröôûng giaû teân gì, ñaùp: "Con teân Tu-ñaït, do hay cung caáp cho nhöõng ngöôøi coâ ñoäc neân ngöôøi trong nöôùc goïi con laø Caáp coâ ñoäc", Phaät laïi hoûi: "ÔÛ nöôùc Xaù- veä coù Taêng phöôøng khoâng?", ñaùp laø chöa coù, Phaät noùi: "Neáu ôû ñoù khoâng coù Taêng phöôøng thì caùc Tyø kheo khoâng theå ñeán ñoù ñöôïc, duø chæ trong choác laùt", Caáp-coâ-ñoäc baïch Phaät: "Theá toân, xin Phaät thoï con thænh, con seõ lo xaây Taêng phöôøng ñeå caùc Tyø kheo coù theå ñeán ñoù ôû. Xin Theá toân

SOÁ 1435 - LUAÄT THAÄP TUÏNG, Quyeån 34

cöû toân giaû Xaù-lôïi-phaát laøm Taêng phöôøng sö giuùp con troâng coi vieäc xaây caát Taêng phöôøng", Phaät lieàn baûo Xaù-lôïi-phaát laøm Taêng phöôøng sö giuùp Caáp-coâ-ñoäc troâng coi vieäc xaây caát Taêng phöôøng. Caáp-coâ-ñoäc ñeán trong Truùc laâm xem giaûng ñöôøng, nhaø aám, nhaø aên, nhaø beáp, nhaø thieàn, nhaø veä sinh... caùc nôi roài ghi nhôù kyõ. Sau khi laøm xong vieäc ôû thaønh Vöông xaù, oâng lieàn trôû veà nöôùc Xaù-veä, treân ñöôøng oâng ñeàu noùi cho nhöõng ngöôøi thaân quen bieát vieäc maø oâng saép laøm. Veà ñeán nôi, oâng laïi khoâng vaøo thaønh cuõng khoâng veà nhaø maø ñi khaép nôi quanh thaønh ñeå tìm nôi choán thích hôïp, coù theå xaây caát tinh xaù. Vöøa ñi oâng vöøa nghó: "ÔÛ ñaâu coù vöôøn ñeïp, qua laïi thuaän tieän, caây coâi sum sueâ, coù nöôùc chaûy trong saïch, khoâng coù caùc loaøi truøng ñoäc nhö raén rít, muoãi moøng, cuõng khoâng coù gioù noùng, ngaøy ñeâm ñeàu yeân tónh. Ta seõ ôû nôi ñoù xaây caát tinh xaù cuùng cho Phaät vaø Taêng", boãng nhieân luùc ñoù oâng nhìn thaáy khu vöôøn cuûa thaùi töû Kyø ñaø coù ñaày ñuû caùc ñieàu kieän treân, thaáy roài oâng lieàn trôû vaøo thaønh, khoâng veà nhaø maø ñeán choã Thaùi töû baïch raèng: "Toâi muoán mua vöôøn cuûa Thaùi töû, xin haõy baùn cho toâi", Thaùi töû noùi: "Toâi khoâng muoán baùn, cho duø oâng coù ñem tieàn vaøng loùt ñaày trong vöôøn, toâi cuõng khoâng baùn", Caáp-coâ-ñoäc noùi: "Giaù vöôøn ñaõ quyeát ñoaùn roài", Thaùi töû noùi: "Toâi khoâng coù quyeát ñoaùn". Do nhaân duyeân naøy caû hai cuøng tranh caûi vaø cuøng ñeán choã quan ñoaùn söï ñeå xöû ñoaùn, Caáp-coâ-ñoäc keå laïi ñaày ñuû vieäc treân, quan ñoaùn söï nghe roài lieàn noùi: "Thaùi töû ñaõ baùn roài, haõy neân ñuùng thôøi nhaän vaøng, vì sao Thaùi töû laïi noùi laø duø oâng coù ñem tieàn vaøng loùt ñaày trong vöôøn toâi cuõng khoâng baùn". Caáp-coâ-ñoäc lieàn trôû veà nhaø cho xe voi xe ngöïa chôû tieàn vaøng ñeán trong vöôøn cuûa Thaùi töû ñeå loùt, nhöng coøn thieáu moät ít chöa loùt ñaày vöôøn, oâng ñang suy nghó khoâng bieát neân laáy theâm vaøng trong kho naøo ñeå loùt ñaày choã naøy maø khoâng thieáu khoâng dö. Thaùi töû thaáy vaäy lieân noùi: "Neáu oâng hoái tieác thì tuøy yù, oâng mang vaøng veà, traû vöôøn laïi cho toâi", Caáp-coâ-ñoäc noùi: "Toâi khoâng hoái tieác, chæ laø toâi ñang suy nghó neân laáy theâm vaøng trong kho naøo ñeå loùt cho ñaày choã naøy maø khoâng thieáu khoâng dö", Thaùi töû nghe roài lieàn suy nghó: "Phaät phaùp Taêng chaéc laø vó ñaïi neân khieán oâng ta xaû vaät baùu maø khoâng hoái tieác nhö theá", nghó roài lieàn noùi vôùi Caáp coâ ñoäc: "OÂng khoûi phaûi loùt theâm tieàn vaøng nöõa, choã ñaát troáng ñoù haõy ñeå cho toâi xaây cöûa coång cuùng cho Phaät vaø Taêng", Caáp-coâ-ñoäc baèng loøng neân tinh xaù sau khi xaây xong, vöôøn laø cuûa tröôûng giaû Caáp-coâ-ñoäc coøn cöûa coång laø cuûa Thaùi töû Kyø ñaø; Toân giaû Xaù-lôïi-phaát troâng coi vieäc xaây caát tinh xaù, coù taát caû möôøi saùu daõy laàu vôùi saùu möôi phoøng xaù. Luùc ñoù Phaät bieát ôû nöôùc Xaù-veä, tinh xaù ñaõ xaây caát xong, lieàn nhoùm Tyø kheo taêng baûo caùc Tyø kheo raèng: "Nhö lai muoán du haønh ñeán

BOÄ LUAÄT 5

nöôùc Xaù-veä, caùc thaày haõy cuøng ñi", noùi roài Phaät cuøng ñaïi chuùng goàm naêm traêm Tyø kheo ñi ñeán nöôùc Xaù-veä. Luùc ñoù Luïc quaàn Tyø kheo bieát

choã Phaät vaø Taêng seõ ñeán, lieàn baûo caùc ñeä töû raèng: “Caùc thaày haõy ñeán choã ñoù tröôùc, daønh moät phoøng toát cho Phaät, coøn caùc phoøng toát khaùc thì chieám heát cho ta”, caùc ñeä töû vaâng lôøi laøm theo. Vì theá neân khi Phaät vaø Taêng ñeán nôi, tröø phoøng cuûa Phaät, caùc vò Thöôïng toøa nhö Xaù-lôïi-phaát, Ñaïi Muïc-kieàn-lieân… theo thöù lôùp nhaän phoøng thì phoøng ñaõ coù Tyø kheo nhaän tröôùc roài, nhö theá ñeán phoøng thöù hai, thöù ba cuõng ñeàu ñaõ coù ngöôøi nhaän tröôùc roài, caùc Thöôïng toøa ñaønh phaûi nhaän phoøng beân ngoaøi (phoøng baäc trung, khoâng toát laém cuõng khoâng xaáu laém) ñeå ôû. Luùc ñoù Phaät hoûi A-nan: “Xaù-lôïi-phaát vaø Ñaïi Muïc-kieàn-lieân hieän ôû phoøng naøo ?”, ñaùp laø ôû phoøng beân ngoaøi, Phaät baûo A-nan goïi ñeán ñeå hoûi nguyeân do. Sau khi bieát roõ nguyeân do, Phaät baûo caùc Tyø kheo : “Töø nay cho töø baäc Thöôïng toøa theo thöù lôùp nhaän phoøng ñeå ôû”. Luùc ñoù Luïc quaàn Tyø kheo ñuoåi Tyø kheo bònh ra khoûi phoøng, Tyø kheo bònh vaø Tyø kheo khaùn bònh caàm boâ ñaïi tieåu tieän, khac nhoå vaø chieáu coû cuûa ngöôøi bònh ñi traûi qua caùc phoøng khaùc neân bònh caøng naëng theâm. Caùc Tyø kheo ñem vieäc naøy baïch Phaät, Phaät baûo caùc Tyø kheo: “Töø nay khoâng ñöôïc döïa theo thöù lôùp töø baäc Thöôïng toøa maø ñuoåi Tyø kheo bònh ra khoûi phoøng, neáu ñuoåi thì phaïm Ñoät-kieát-la”. Luïc quaàn Tyø kheo nghe Phaät cheá ñieàu naøy neân khi coù khaùch Tyø kheo ñeán lieàn giaû bònh, khoâng cho khaùch Tyø kheo vaøo phoøng, Tyø kheo khaùch hoûi: “Thaày maéc bònh gì?”, ñaùp: “Toâi bò nhoït ôû trong mieäng vaø giöõa caùc ngoùn chaân raát ñau ñôùn”, caùc Tyø kheo ñem vieäc naøy baïch Phaät, Phaät baûo caùc Tyø kheo: “Neáu ngöôøi naøy giaû bònh thì neân theo thöù lôùp töø baäc Thöôïng toøa maø ñuoåi ra khoûi phoøng”. Luùc ñoù caùc Tyø kheo bònh nghe Phaät cheá khoâng ñöôïc ñuoåi ngöôøi bònh ra khoûi phoøng, lieàn vaøo ôû trong caùc phoøng thöôïng haïng, caùc Tyø kheo ñem vieäc naøy baïch Phaät, Phaät baûo caùc Tyø kheo: “Tuy laø ngöôøi coù bònh thaät cuõng khoâng ñöôïc ôû trong phoøng toát thöôïng haïng, neân cho ôû phoøng baäc trung, töùc laø phoøng maø ngöôøi bònh vaø ngöôøi khaùn bònh cuøng ngoïa cuï coù theå naèm ngoài trong ñoù”. Phaät ñeán nöôùc Xaù-veä haï an cö, tröôùc khi an cö caùc Tyø kheo phaûi queùt doïn vaø tu boå caùc nôi, saép xeáp laïi giöôøng choõng, ñaäp giuõ meàn neäm goái… caùc vieäc. Luïc quaàn Tyø kheo taùnh löôøi bieáng khoâng thích laøm vieäc neân chæ ñöùng töø xa, nghó raèng: “Ñôïi hoï laøm xong, ñeán luùc nhaän phoøng xaù ngoïa cuï seõ döïa vaøo thöù lôùp töø baäc Thöôïng toøa maø nhaän phoøng xaù ngoïa cuï”, nghó roài lieàn ñôïi ñeán luùc nhaän phoøng lieàn hoûi caùc Tyø kheo naøy: “Caùc thaày bao nhieâu tuoåi haï ?”, ñaùp xong lieàn noùi: “Neáu vaäy caùc thaày

haõy ra khoûi ñaây vì chuùng toâi laø baäc Thöôïng toøa”, caùc Tyø kheo naøy hoûi: “Caùc thaày coù cuøng ñeán vôùi chuùng toâi khoâng ?”, ñaùp laø coù, caùc Tyø kheo naøy noùi: “Neáu coù cuøng ñeán maø khoâng cuøng laøm caùc vieäc, thì chuùng toâi khoâng rôøi khoûi ñaây”, Luïc quaàn Tyø kheo noùi: “Phaät khoâng coù noùi laø neáu khoâng cuøng laøm caùc vieäc thì khoâng ñöôïc theo thöù lôùp töø baäc Thöôïng toøa nhaän phoøng. Chuùng toâi laø baäc Thöôïng toøa thì theo thöù lôùp neân nhaän

phoøng naøy, taïi sao caùc thaày khoâng rôøi khoûi ñaây", noùi roài lieàn duøng söùc maïnh keùo loâi caùc Tyø kheo naøy ra khoûi phoøng. Caùc Tyø kheo naøy treân thaân bò thöông, y bò raùch, baùt bò beå ñeán baïch Phaät, Phaät noùi: "Töø nay neân cöû ngöôøi troâng coi vieäc phaân chia phoøng xaù ngoïa cuï". Phaùp cöû ngöôøi troâng coi vieäc phaân chia phoøng xaù ngoïa cuï nhö sau: Taêng nhaát taâm hoøa hôïp, moät Tyø kheo trong Taêng neân hoûi: "Ai coù theå vì Taêng laøm ngöôøi troâng coi vieäc phaân chia phoøng xaù ngoïa cuï?", neáu coù ngöôøi ñaùp laø toâi coù theå thì Taêng neân xeùt kyõ neáu ngöôøi naøy coù ñuû coù naêm phaùp: Tuøy aùi, tuøy saân, tuøy sôï, tuøy si, khoâng bieát neân chia hay khoâng neân chia; thì khoâng neân cöû ngöôøi naøy. Ngöôïc laïi neáu thaønh töïu coù naêm phaùp: Khoâng tuøy aùi, khoâng tuøy saân, khoâng tuøy sôï, khoâng tuøy si, bieát neân chia hay khoâng neân chia; thì neân cöû ngöôøi naøy. Moät Tyø kheo trong Taêng taùc baïch yeát ma nhö sau: Ñaïi-ñöùc Taêng laéng nghe, Tyø kheo naøy teân ..... coù theå vì Taêng laøm ngöôøi troâng coi vieäc phaân chia phoøng xaù ngoïa cuï. Neáu taêng ñuùng thôøi ñeán nghe, Taêng neân chaáp thuaän, Taêng nay cöû Tyø kheo ..... laøm ngöôøi troâng coi vieäc phaân chia phoøng xaù ngoïa cuï. Baïch nhö vaäy. Nhö theá Baïch-nhò-yeát-ma cho ñeán caâu Taêng ñaõ sai Tyø kheo ..... laøm ngöôøi troâng coi vieäc phaân chia phoøng xaù ngoïa cuï xong roài. Taêng chaáp thuaän vì im laëng, vieäc naøy xin nhôù giöõ nhö vaäy. Ngöôøi troâng coi vieäc phaân chia phoøng xaù ngoïa cuï naøy neân hoûi caùc cöïu Tyø kheo thieän haûo chôn thaät ñeå phaân bieät phoøng xaù ngoïa cuï vaø caùc moùn cuøng döôøng ôû trong caùc phoøng nhö theá naøo, sau khi ñeám bieát ñöôïc soá löôïng phoøng xaù ngoïa cuï vaø soá löôïng Tyø kheo roài, neáu moãi Tyø kheo ñöôïc moät phoøng thì neân chia cho moät phoøng. Neân theo thöù lôùp töø Thöôïng toøa tröôùc, noùi raèng: "Ñaïi-ñöùc, phoøng naøy coù caùc moùn cuùng döôøng nhö vaäy nhö vaäy, phoøng thöù hai coù caùc moùn cuùng döôøng nhö vaäy nhö vaäy, Ñaïi-ñöùc tuøy yù choïn laáy moät phoøng ", Thöôïng toøa thöù 1 tuøy yù nhaän phoøng roài, keá noùi vôùi Thöôïng toøa thöù hai, thöù ba cuõng gioáng nhö treân, neáu Thöôïng toøa thöù nhaát noùi raèng: "Toâi muoán nhaän phoøng cuûa Thöôïng toøa thöù ba ", Phaät baûo khoâng neân cho, vò Thöôïng toøa thöù nh naøy neân saùm toäi Ñoät-kieát-la, nhö theá theo thöù lôùp taát caû nhaän phoøng roài môùi

590 BOÄ LUAÄT 5

phaân chia ngoïa cuï, cuõng theo thöù lôùp gioáng nhö treân. Luùc ñoù Baït-nan-ñaø Thích töû ôû trong Kyø hoaøn nhaän phaàn ngoïa cuï roài, laïi ñeán choã khaùc nhaän theâm phaàn ngoïa cuï nöõa. Caùc Tyø kheo noùi: "Thaày ñaõ nhaän phaàn ôû nôi naøy, taïi sao laïi ñeán choã khaùc nhaän theâm phaàn nöõa", Baït-nan-ñaø noùi: "Toâi khoâng coù nhaän nöõa", caùc Tyø kheo ñem vieäc naøy baïch Phaät, Phaät baûo caùc Tyø kheo : "Tyø kheo nhaän theâm phaàn ôû choã khaùc thì phaàn ôû choã naøy ñöôïc xem laø boû, neáu noùi khoâng coù nhaän nöõa thì ñöôïc xem laø boû phaàn ôû nôi ñoù". Nhö trong kinh Boản sanh noùi veà ngöôøi vôï cuûa Baø-la-moân chaên cöøu: Thuôû xöa coù vôï cuûa Baø-la-moân chaên cöøu baûo teân giaëc cöôùp gieát cheát choàng mình roài laáy heát taøi vaät boû ñi cuøng teân giaëc cöôùp. Khi ñi ñeán moät doøng nöôùc chaûy xieát, teân giaëc cöôùp noùi vôùi ngöôøi vôï naøy raèng: "Naøng

haõy ñöùng beân bôø naøy ñôïi toâi, toâi mang taøi vaät qua bôø kia tröôùc, seõ quay trôû laïi ñöa naøng qua", noùi roài mang heát taøi vaät loäi qua bôø kia. Ngöôøi vôï nay voäi goïi teân giaëc cöôùp: "Haõy ñöa toâi qua", teân giaëc cöôùp noùi voïng qua: "Naøng laø ngöôøi teä aùc, choàng naøng coøn khoâng yeâu huoáng chi laø yeâu ta", noùi roài lieàn boû ñi. Ngöôøi vôï naøy chæ coøn bieát ñöùng trô ra nhìn boùng mình döôùi nöôùc. Baït-nan-ñaø cuõng vaäy, nhaän ngoïa cuï ôû choã naøy, ñeán choã khaùc nhaän nöõa thì phaàn ôû choã naøy bò maát, laïi noùi laø khoâng coù nhaän nöõa thì phaàn ôû choã ñoù cuõng maát. Laïi nöõa, xöa coù moät con daõ can mieäng ngaäm mieáng thòt ñöùng ôû bôø soâng, noù boãng thaáy coù con caù ngöõa buïng bôi trong nöôùc, noù lieàn nhaû mieáng thòt chaïy ñeán ñôùp con caù. Ngay luùc ñoù coù moät con chim bay ñeán ngaäm mieáng thòt mang ñi. Baït-nan-ñaø cuõng vaäy, maát phaàn choã naøy, phaàn ôû choã khaùc cuõng maát luoân". Phaät quôû traùch roài baûo caùc Tyø kheo: "Töø nay Tyø kheo naøo ñaõ nhaän moät phaàn ngoïa cuï roài thì khoâng ñöôïc nhaän theâm phaàn nöõa, neáu nhaän theâm thì phaïm Ñoät-kieát-la". Phaät taïi nöôùc Kieàu-taùt-la cuøng chuùng ñaïi Tyø kheo an cö moät choã, luùc ñoù ôû Kyø hoaøn caùc Tyø kheo an cö thì ít maø ngoïa cuï laïi nhieàu, caùc Tyø kheo ñöôïc chia moät phaàn roài maø ngoïa cuï vaãn coøn dö nhieàu. Cö só xaây caát Taêng phoøng ñeán hoûi: "Phoøng xaù ngoïa cuï maø toâi ñaõ laøm xong, coù Tyø kheo ñeán nhaän ôû khoâng?, ñaùp laø khoâng coù, cö só hoûi vì sao, caùc Tyø kheo ñaùp: "Vì caùc Tyø kheo ôû ñaây an cö thì ít maø ngoïa cuï laïi nhieàu, Phaät chæ cho chuùng toâi nhaän moät phaàn ngoïa cuï neân vaãn coøn dö", cö só noùi: "Nhöõng vaät duïng maø toâi cuùng döôøng trong caùc phoøng xaù nhö phu cuï, meàn goái, böõa aên saùng, böõa aên tröa, Tyø kheo nhaän ôû thoï duïng raát toát". Caùc Tyø kheo khoâng bieát laøm sao, ñem vieäc

naøy baïch Phaät, Phaät noùi: "Neáu nhö theá thì caùc thaày neân chia tröôùc moät phaàn, neáu coøn dö thì neân chia theâm moät phaàn nöõa ñeå cho heát, neáu vaãn khoâng heát thì neân chia theâm moät phaàn nöõa ñeå cho heát, vì ñeå giöõ gìn vaø tu boå, khoâng ñeå cho hö hoaïi". Luùc ñoù ôû nöôùc Kieàu-taùt-la gaëp loaïn, vì sôï haõi neân raát ñoâng Tyø kheo taäp trung laïi moät choã kieát haï an cö, kieát haï vöøa xong thì coù nhieàu khaùch Tyø kheo ñaép y mang baùt ñeán, hoaëc ñöùng ôû choã röûa chaân, hoaëc ñöùng ôû trong giaûng ñöôøng, hoaëc ñöùng ôû choã kinh haønh ñeå ñôïi phaân chia ngoïa cuï. Phaät nhìn thaáy roài, tuy bieát maø vaãn hoûi A-nan nguyeân do, A- Nan ñem vieäc treân baïch Phaät, Phaät noùi: "Töø nay cho caùc Tyø kheo ñöôïc hai loaïi an cö laø tieàn an cö vaø haäu an cö. Neân ñeå daønh phoøng xaù ngoïa cuï chia cho caùc Tyø kheo haäu an cö". Caùc Tyø kheo haäu an cö naøy nghe Phaät cheá roài lieàn muoán theo thöù lôùp töø baäc Thöôïng toøa ñeå nhaän phoøng xaù ngoïa cuï cuûa caùc Tyø kheo tieàn an cö. Do nhaân duyeân naøy phaùt sanh tranh caûi, Phaät noùi: "Caùc vò Thöôïng toøa haäu an cö khoâng ñöôïc giaønh laáy phoøng xaù ngoïa cuûa cuûa caùc Thöôïng toøa tieàn an cö. Neáu caùc Thöôïng toøa tieàn an cö ñöôïc chia hai phaàn thì neân nhöôøng laïi moät phaàn cho caùc Thöôïng toøa haäu an cö". Luùc ñoù ôû nöôùc Kieàu-taùt-la gaëp loaïn, vì sôï haõi neân raát

ñoâng Tyø kheo taäp trung laïi moät choã kieát haï an cö, kieát haï vöøa xong thì coù nhieàu khaùch Tyø kheo ñaép y mang baùt ñeán, hoaëc ñöùng ôû choã röûa chaân, hoaëc ñöùng ôû trong giaûng ñöôøng, hoaëc ñöùng ôû choã kinh haønh ñeå ñôïi phaân chia ngoïa cuï. Phaät nhìn thaáy roài, tuy bieát maø vaãn hoûi A-nan nguyeân do, A-Nan ñem vieäc treân baïch Phaät, Phaät noùi: “Neáu ngoïa cuï coøn dö chöa chia thì neân ñem chia cho hoï, neáu ngoïa cuï ñaõ chia heát roài thì neân cho hoï ôû chung”. Luùc ñoù ôû nöôùc Kieàu-taùt-la gaëp loaïn, vì sôï haõi neân raát ñoâng Tyø kheo taäp trung laïi moät choã kieát haï an cö, kieát haï vöøa xong thì coù nhieàu khaùch Tyø kheo ñaép y mang baùt ñeán, hoaëc ñöùng ôû choã röûa chaân, hoaëc ñöùng ôû trong giaûng ñöôøng, hoaëc ñöùng ôû choã kinh haønh ñeå ñôïi phaân chia ngoïa cuï. Phaät nhìn thaáy roài, tuy bieát maø vaãn hoûi A-nan nguyeân do, A- Nan ñem vieäc treân baïch Phaät, Phaät noùi: “Neáu coøn phoøng troáng thì neân chia cho hoï, neáu khoâng coøn thì neân cho hoï ôû chung, neân cho hoø phoøng suôûi aám ñeå hoï caát y baùt, neân cho hoï theo Taêng thoï thöïc. Neáu trong Taêng coù cöïu Tyø kheo thieän haûo thích phöôùc ñöùc thì neân xin y vaät cho khaùch Tyø kheo, chôù ñeå hoï vì thieáu thoán, khoâng ñöôïc gì maø boû ñi”. Luùc ñoù coù Tyø kheo A-lan-nhaõ theo cöïu Tyø kheo xin phoøng ñeå caát y baùt, cöïu Tyø kheo noùi: “Phaät chöa cho chuùng toâi chia phoøng cho Tyø kheo

A- lan-nhaõ ñeå caát y baùt”, caùc Tyø kheo ñem vieäc naøy baïch Phaät, Phaät baûo caùc Tyø kheo : “Töø nay cho Tyø kheo A-lan-nhaõ ñöôïc thoï nhaän phoøng ñeå caát y baùt”. Luùc ñoù boãng coù khaùch Tyø kheo ñeán vì khoâng coù choã ôû neân meät nhoïc khoå naõo, caùc Tyø kheo ñem vieäc naøy baïch Phaät, Phaät baûo caùc Tyø kheo : “Neân taïm cho phoøng xaù vaø ngoïa cuï”.Luùc ñoù coù khaùch Tyø kheo ñeán xin nguû laïi ñeâm, saùng sôùm hoâm sau lieàn boû ñi, nhöõng vaät duïng cuùng döôøng ôû trong phoøng, cöïu Tyø kheo khoâng bieát laøm theá naøo neân baïch Phaät, Phaät noùi: “Tyø kheo khaùch duø coù nguû ñeâm laïi trong phoøng ñoù, nhöng cöïu Tyø kheo ôû trong phoøng ñoù vaãn ñöôïc thoï duïng”. Phaät taïi nöôùc Xaù-veä, luùc ñoù caùc Tyø kheo boû hoïc Tyø-ni, chæ hoïc Tu- ña-la vaø A-tyø-ñaøm maø xa lìa-tyøø ni. Phaät thaáy vieäc naøy roài lieàn khen ngôïi caùc Tyø kheo thoâng suoát Tyø-ni vaø hieän tieàn khen ngôïi Tröôûng laõo Öu-ba- ly laø ngöôøi trì luaät baäc nhaát trong caùc vò thoï trì Tyø-ni. Caùc Tyø kheo naøy nghe roài lieàn suy nghó: “Phaät khen ngôïi caùc Tyø kheo thoâng suoát Tyø-ni vaø hieän tieàn khen ngôïi Tröôûng laõo Öu-ba-ly laø ngöôøi trì luaät baäc nhaát trong caùc vò thoï trì Tyø-ni, taïi sao chuùng ta laïi khoâng hoïc Tyø-ni”, nghó roài caùc Tyø kheo Thöôïng toøa theo Tröôûng laõo Öu-ba-ly thoï hoïc Tyø-ni. Öu-ba-ly khoâng ngoài treân toøa cao ñeå daïy hoï vì cung kính caùc Tyø kheo Thöôïng toøa; cuõng khoâng ngoài ôû toøa thaáp vì toân troïng phaùp. Tröôûng laõo Öu-ba- ly hoaëc ñi kinh haønh hoaëc ñöùng ñeå daïy hoï, vì ñi ñöùng nhö vaäy quaù laâu neân baøn chaân, goùt chaân, ñaàu goái ñeàu ñau vaø moõi; eo löng vaø xöông söôøn xöông soáng cuõng ñeàu ñau. Caùc Tyø kheo ñem vieäc naøy baïch Phaät, Phaät do nhaân duyeân naøy nhoùm Tyø kheo taêng roài hoûi Tröôûng laõo Öu-ba-ly: “Coù phaûi caùc Thöôïng toøa theo thaày thoï hoïc Tyø-ni,

thaày khoâng ngoài treân toøa cao… cho ñeán xöông söôøn xöông soáng cuõng ñeàu ñau, thaày thaät nhö theá phaûi khoâng?”, Öu-ba-ly baïch Phaät: “Thaät nhö theá thöa Theá toân”, Phaät ñuû lôøi khen ngôïi giôùi, khen ngôïi ngöôøi trì giôùi roài baûo caùc Tyø kheo: “Töø nay cho Tyø kheo Haï toøa muoán daïy phaùp cho Tyø kheo Thöôïng toøa ñöôïc ngoài treân toøa cao daïy hoï vì toân troïng phaùp; neáu Tyø kheo Thöôïng toøa muoán thoï hoïc giaùo phaùp töø Tyø kheo Haï toøa thì neân ngoài ôû toøa thaáp vì toân troïng phaùp. Töø nay cho Tyø kheo Haï toøa daïy phaùp cho Tyø kheo Thöôïng toøa ñöôïc cuøng ngoài chung giöôøng laøm Thöôïng toøa”. Luùc ñoù Phaät cuøng chuùng ñaïi Tyø kheo du haønh ñeán nöôùc Kieàu-taùt- la, caùc Tröôûng laõo nhö Xaù-lôïi-phaát, Ñaïi Muïc-kieàn-lieân, A-na-luaät, Nan- ñeàà, Kim-tyø-la ñeàu ñi theo Phaät, lôøi noùi cuûa caùc Tröôûng laõo naøy ñeàu laø lôøi chôn thaät, thieát tha coù theå ñieàu phuïc ñöôïc ngöôøi khaùc. Caùc Tröôûng laõo naøy ñaõ töøng laøm caùc yeát ma nhö yeát ma Khoå-thieát, yeát ma Y chæ, yeát ma Haï-yù, yeát ma Khu-xuaát cho caùc Tyø kheo phaïm toäi. ÔÛ nöôùc Kieàu-taùt-la

coù moät truù xöù coù nhieàu Tyø kheo, caùc Tyø kheo naøy nghe tin Phaät vaø Taêng du haønh saép ñeán nöôùc Kieàu-taùt-la, caùc Tröôûng laõo nhö Xaù-lôïi-phaát, Ñaïi Muïc-kieàn-lieân, A-na-luaät, Nan-ñeà, Kim-tyø-la ñeàu ñi theo Phaät, lôøi noùi cuûa caùc Tröôûng laõo naøy ñeàu laø lôøi chôn thaät, thieát tha coù theå ñieàu phuïc ñöôïc ngöôøi khaùc. Caùc Tröôûng laõo naøy ñaõ töøng laøm caùc yeát ma nhö yeát ma Khoå-thieát, yeát ma Y chæ, yeát ma Haï-yù, yeát ma Khu-xuaát cho caùc Tyø kheo phaïm toäi. Caùc Tyø kheo naøy lieàn suy nghó: “Caùc Tröôûng laõo aáy saép ñeán ñaây, aét seõ laøm caùc yeát ma trò phaït cho chuùng ta, taïi sao chuùng ta khoâng laøm yeát ma truù xöù naøy giao cho moät Tyø kheo”, nghó roài lieàn laøm yeát ma ñem truù xöù giao cho moät Tyø kheo roài ñi. Khi Phaät vaø Taêng ñeán, Tyø kheo naøy traûi toïa cuï vaø doïn phoøng toát cho Phaät ôû roài traùnh ñi choã khaùc, nghó raèng: “Neáu ta ôû ñoù, Phaät aét seõ sai ta phaân chia phoøng xaù ngoïa cuï cho caùc Tyø kheo khaùch”. Luùc ñoù Phaät ôû trong phoøng coøn caùc Tyø kheo khaùch ñeàu hoaëc ñöùng ôû choã röûa chaân, hoaëc ñöùng ôû trong giaûng ñöôøng, hoaëc ñöùng ôû choã kinh haønh ñeå ñôïi phaân chia ngoïa cuï. Phaät nhìn thaáy roài, tuy bieát maø vaãn hoûi A-nan nguyeân do, A-Nan ñem vieäc treân baïch Phaät, Phaät baûo A-nan: “Thaày haõy ñeán baûo cöïu Tyø kheo môû cöûa phoøng laáy ngoïa cuï chia cho khaùch Tyø kheo”, A-nan vaâng lôøi Phaät daïy ñeán noùi vôùi cöïu Tyø kheo, cöïu Tyø kheo noùi: “Thaày bieát khoâng, truù xöù naøy khoâng phaûi laø Taêng phöôøng, caùc cöïu Tyø kheo ñaõ laøm yeát ma ñem truù xöù naøy giao cho moät Tyø kheo roài”. Coù Tyø kheo thieåu duïc tri tuùc haønh haïnh ñaàu ñaø nghe bieát vieäc naøy taâm khoâng vui lieàn ñem vieäc naøy baïch Phaät, Phaät do nhaân duyeân naøy nhoùm hoïp Tyø kheo taêng roài quôû traùch cöïu Tyø kheo: “Taïi sao goïi laø Tyø kheo laïi laøm yeát ma ñem Taêng phöôøng giao cho moät Tyø kheo ”, quôû traùch roài baûo caùc Tyø kheo: “Töø nay khoâng cho laøm yeát ma ñem Taêng phöôøng giao cho moät Tyø kheo, neáu laøm thì phaïm Ñoät- kieát-la, Taêng phöôøng duø coù yeát ma cho cuõng khoâng thaønh cho”. Phaät cuøng chuùng ñaïi Tyø kheo du haønh ñeán caùc

nöôùc, luùc ñeán nôi ñoù vì khoâng coù Taêng phöôøng neân phaûi vaøo trong röøng nghæ qua ñeâm. Luïc quaàn Tyø kheo lieàn baûo caùc ñeä töû raèng: “Caùc thaày haõy ñeán choã ñoù tröôùc, daønh moät goác caây toát cho Phaät, coøn caùc goác caây toát khaùc thì chieám heát cho ta”, caùc ñeä töû vaâng lôøi laøm theo. Vì theá neân khi Phaät vaø Taêng ñeán nôi, tröø goác caây toát daønh cho Phaät; caùc vò Thöôïng toøa nhö Xaù-lôïi- phaát, Ñaïi Muïc-kieàn-lieân… theo thöù lôùp nhaän goác caây thì caùc goác caây toát ñeàu ñaõ coù Tyø kheo nhaän tröôùc roài, nhö theá ñeán goác caây thöù hai, thöù ba cuõng ñeàu ñaõ coù ngöôøi nhaän tröôùc roài, caùc Thöôïng toøa ñaønh phaûi nhaän goác caây ngoaøi bìa röøng ñeå ôû. Luùc ñoù Phaät hoûi A-nan: “Xaù-lôïi-phaát vaø Ñaïi Muïc-kieàn-lieân hieän ôû phoøng naøo ?”, ñaùp laø ôû döôùi goác caây ngoaøi bìa

röøng, Phaät baûo A-nan goïi ñeán ñeå hoûi nguyeân do. Sau khi bieát roõ nguyeân do, Phaät baûo caùc Tyø kheo : “Töø nay cho töø baäc Thöôïng toøa theo thöù lôùp nhaän goác caây ñeå ôû”. Caùc Tyø kheo Haï toøa nghe Phaät cheá nhö vaäy roài lieàn laáy coû laù ñaõ traûi döôùi caùc goác caây toát mang ñi heát, caùc Tyø kheo Thöôïng toøa theo ñoøi nhöng khoâng ñöa laïi, do nhaân duyeân naøy sanh tranh caûi, Phaät noùi: “Khoâng ñöôïc laáy mang ñi”. Caùc Tyø kheo Thöôïng toøa nghe Phaät cheá nhö vaày roài lieàn ñeán ôû döôùi nhöõng goác caây maø Tyø kheo Haï toøa ñaõ töï traûi coû saün vaø khoâng cho hoï laáy mang ñi, Phaät noùi: “Nhöõng coû ñaõ traûi saün tröôùc thì ñeå laïi khoâng cho laáy mang ñi, coøn nhöõng coû môùi töï traûi thì ñöôïc laáy mang ñi”. Phaät cuøng ñaïi chuùng du haønh ñeán nöôùc Ca-thi, caùc Tröôûng laõo nhö Xaù- lôïi-phaát, Ñaïi Muïc-kieàn-lieân, A-na-luaät, Nan-ñeà, Kim-tyø-la ñeàu ñi theo Phaät, lôøi noùi cuûa caùc Tröôûng laõo naøy ñeàu laø lôøi chôn thaät, thieát tha coù theå ñieàu phuïc ñöôïc ngöôøi khaùc. Caùc Tröôûng laõo naøy ñaõ töøng laøm caùc yeát ma nhö yeát ma Khoå-thieát, yeát ma Y chæ, yeát ma Haï-yù, yeát ma Khu-xuaát cho caùc Tyø kheo phaïm toäi. Luùc ñoù treân nuùi Ca-la coù caùc Tyø kheo khoâng nghó ñeán vieäc hoä giôùi, nghe tin Phaät vaø Taêng du haønh saép ñeán nöôùc Ca thi, caùc Tröôûng laõo nhö Xaù-lôïi-phaát, Ñaïi Muïc-kieàn-lieân, A-na- luaät, Nan-ñeà, Kim-tyø-la ñeàu ñi theo Phaät, lôøi noùi cuûa caùc Tröôûng laõo naøy ñeàu laø lôøi chôn thaät, thieát tha coù theå ñieàu phuïc ñöôïc ngöôøi khaùc. Caùc Tröôûng laõo naøy ñaõ töøng laøm caùc yeát ma nhö yeát ma Khoå-thieát, yeát ma Y chæ, yeát ma Haï-yù, yeát ma Khu-xuaát cho caùc Tyø kheo phaïm toäi. Caùc Tyø kheo naøy suy nghó: “Caùc Tröôûng laõo ñoù ñeán ñaây aét seõ laøm caùc yeát ma trò phaït cho chuùng ta, Phaät ñaõ cheá khoâng cho laøm yeát ma ñem taêng phöôøng giao cho moät Tyø kheo, nay chuùng ta laøm yeát ma chia Taêng phöôøng laøm boán phaàn chia cho boán Tyø kheo”, nghó roài lieàn ñem Taêng phöôøng goàm coù ñaát ñai, vöôøn caây, phoøng xaù… ñeàu chia ñeàu laøm boán phaàn giao cho boán Tyø kheo roài ñi. Khi Phaät vaø Taêng ñeán, cöïu Tyø kheo naøy traûi toïa cuï vaø doïn phoøng toát cho Phaät ôû roài traùnh ñi choã khaùc, nghó raèng: “Neáu ta ôû ñoù, Phaät aét seõ sai ta phaân chia phoøng xaù ngoïa cuï cho caùc Tyø kheo khaùch”. Luùc ñoù Phaät ôû trong phoøng coøn caùc Tyø kheo khaùch ñeàu hoaëc ñöùng ôû choã röûa

chaân, hoaëc ñöùng ôû trong giaûng ñöôøng, hoaëc ñöùng ôû choã kinh haønh ñeå ñôïi phaân chia ngoïa cuï. Phaät nhìn thaáy roài, tuy bieát maø vaãn hoûi A-nan nguyeân do, A-Nan ñem vieäc treân baïch Phaät, Phaät baûo A-nan: “Thaày haõy ñeán baûo cöïu Tyø kheo môû cöûa phoøng laáy ngoïa cuï chia cho khaùch Tyø kheo ”, A-nan vaâng lôøi Phaät daïy ñeán noùi vôùi cöïu Tyø kheo, cöïu Tyø kheo noùi: “Thaày bieát khoâng, truù xöù naøy khoâng phaûi laø Taêng phöôøng, caùc cöïu Tyø kheo ñaõ laøm yeát ma ñem truù xöù naøy chia ñeàu laøm boán phaàn

SOÁ 1435 - LUAÄT THAÄP TUÏNG, Quyeån 34 595

giao cho boán Tyø kheo roài”. Coù Tyø kheo thieåu duïc tri tuùc haønh haïnh ñaàu ñaø nghe bieát vieäc naøy taâm khoâng vui lieàn ñem vieäc naøy baïch Phaät, Phaät do nhaân duyeân naøy nhoùm hoïp Tyø kheo taêng roài quôû traùch cöïu Tyø kheo : “Taïi sao goïi laø Tyø kheo laïi laøm yeát ma ñem Taêng phöôøng chia ñeàu laøm boán phaàn giao cho boán Tyø kheo ”, quôû traùch roài baûo caùc Tyø kheo: “Töø nay khoâng cho laøm yeát ma ñem Taêng phöôøng chia ñeàu laøm boán phaàn giao cho boán Tyø kheo, neáu laøm thì phaïm Ñoät-kieát-la, Taêng phöôøng duø coù yeát ma chia cuõng khoâng thaønh chia”. Phaät taïi nöôùc A-la-tyø, Taêng phöôøng ôû nöôùc ñoù hö suïp, Phaät hoûi A- nan: “Daõy laàu cuûa Taêng phöôøng côù sao hö suïp?”, A-nan baïch Phaät: “Vieäc tu söõa laø ngöôøi cuûa Taêng phöôøng, nhöng coù ngöôøi ñaõ cheát, coù ngöôøi bò bònh, coù ngöôøi phaïm giôùi, moät soá khaùc boû ñi ñeán nöôùc khaùc”, Phaät noùi: “Neáu vieäc tu söõa laø vieäc cuûa ngöôøi ñaõ cheát vaø ngöôøi phaïm giôùi thì Taêng neân yeát ma laäp ngöôøi khaùc troâng coi vieäc naøy”. Neáu laø vieäc cuûa ngöôøi bò bònh thì neân hoûi ngöôøi bònh raèng: “Thaày coù theå tu söõa Taêng thöôøng bò hö hoaïi hay khoâng?”, neáu ñaùp laø coù theå thì neân ñôïi ngöôøi aáy laønh bònh; neáu ñaùp laø khoâng theå thì Taêng neân yeát ma laäp ngöôøi khaùc. Neáu laø vieäc cuûa ngöôøi ñaõ boû ñi ñeán nöôùc khaùc thì coù hai tröôøng hôïp: Neáu nghi hoï seõ trôû veà thì Taêng neân ñôïi, neáu bieát chaéc hoï seõ khoâng trôû veà thì Taêng neân yeát ma laäp ngöôøi khaùc”. Nghe Phaät daïy nhö theá, caùc Tyø kheo lieàn yeát ma laäp ngöôøi troâng coi vieäc tu söõa Taêng phöôøng, coù ngöôøi chæ queùt doïn chuùt ít cuõng ñöôïc laäp, hoaëc ngöôøi bít moät loã hoãng cuõng ñöôïc laäp, hoaëc ngöôøi laáy ít coû lôïp laïi maùi cuõng ñöôïc laäp. Phaät noùi: “Ngöôøi chæ laøm chuùt ít vieäc thì khoâng neân laäp, phaûi laø ngöôøi laøm ñöôïc vieäc lôùn môùi laäp laøm ngöôøi troâng coi vieäc tu söõa Taêng phöôøng”. Luùc ñoù coù Tyø kheo coù nhieàu taøi vaät coù theå laøm ñöôïc vieäc lôùn, Taêng lieàn laäp laøm ngöôøi troâng coi suoát ñôøi. Phaät noùi: “Khoâng neân laøm nhö vaäy, neáu Taêng phöôøng hö hoaïi thì neân laäp laøm ngöôøi troâng coi vieäc tu söõa trong saùu naêm; neáu Taêng phöôøng coøn môùi thì neân laäp laøm ngöôøi troâng coi Taêng phöôøng trong möôøi hai naêm”. Töø nay ngöôøi troâng coi Taêng phöôøng ñöôïc tuøy yù choïn löïa moät trong ba loaïi phoøng: Phoøng muøa Ñoâng, phoøng muøa Haï vaø phoøng muøa Xuaân. Taêng neân hoûi: “Thaày muoán choïn laáy phoøng naøo”; neáu ngöôøi naøy choïn laáy phoøng muøa Ñoâng thì caùc loaïi phoøng muøa Haï, muøa Xuaân chia cho caùc Thöôïng toøa theo thöù lôùp. Caùc loaïi phoøng khaùc cuõng nhö theá”. Phaät taïi nöôùc Xaù-veä, luùc ñoù cö só Baït-ñeà xaây caát Taêng phöôøng coù

laàu gaùc cao roäng trang nghieâm, nhieàu thieän nam tín nöõ ñeán xem ñeàu cho laø thaùp Phaät hoaëc laø thaùp A-la-haùn. Do Taêng phöôøng coù nhieàu

596 BOÄ LUAÄT 5

ngöôøi ñeán tham quan leã baùi, laïi theâm tieáng voi ngöa, tieáng cöôøi noùi neân laøm trôû ngaïi vieäc tuïng kinh toïa thieàn cuûa caùc Tyø kheo neân caùc Tyø kheo Thöôïng toøa lieàn boû laàu gaùc xuoáng ôû trong caùc phoøng nhoû ôû döôùi. Luùc ñoù coù khaùch Tyø kheo ñeán cho laø caùc Thöôïng toøa ôû treân laàu gaùc neân ñeán caùc phoøng nhoû xin ôû, khi goõ cöûa hoûi thaêm môùi bieát caùc vò ôû trong caùc phoøng nhoû cuõng laø baäc Thöôïng toøa, lieàn suy nghó: "Caùc Tyø kheo ôû trong phoøng nhoû coøn lôùn tuoåi haï nhö theá huoáng gì laø caùc vò ôû treân laàu cao", nghó roài lieàn ñeán choã röûa chaân hoaëc trong giaûng ñöôøng... ñeå nguû qua ñeâm. Saùng sôùm thöùc daäy muoán leân laàu ñeå vaán an leã baùi caùc Thöôïng toøa thì thaáy coù caùc Tyø kheo treû vaø Sa di töø treân laàu gaùc ñi xuoáng. Caùc vò naøy hoûi Tyø kheo khaùch muoán laøm gì, ñaùp laø muoán laân vaán an leã baùi caùc Thöôïng toøa, caùc vò naøy noùi: "Treân ñoù khoâng coù Thöôïng toøa, chæ coù chuùng toâi", noùi roài hoûi laïi Tyø kheo khaùch: "Caùc thaày ñaõ nguû ñeâm ôû ñaâu ?", luùc ñoù ngöôøi nguû ôû choã röûa chaân thì ñaùp laø ñaõ nguû ôû choã röûa chaân, ngöôøi nguû trong giaûng ñöôøng thì ñaùp laø ñaõ nguû trong giaûng ñöôøng... Caùc Tyø kheo ñem vieäc naøy baïch Phaät, Phaät noùi: "Neân laäp ngöôøi troâng coi vieäc phaân chia phoøng xaù ngoïa cuï, vò naøy neân theo thöù lôùp töø baäc Thöôïng toøa maø phaân chia, neân noùi raèng: "Ñaây laø phoøng xaù ngoïa cuï daønh cho baäc Thöôïng toøa theo thöù lôùp ñöôïc nhaän ôû". Phaät taïi nöôùc ca thi cuøng caùc ñaïi Tyø kheo an cö moät choã, luùc ñoù caùc cö só cuøng laøm öôùc lònh: Hoâm nay anh cuùng, ngaøy mai toâi cuùng... ñeå luaân phieân nhau laøm thöùc aên thöùc uoáng cuùng döôøng Phaät vaø Taêng. Trong soá ngöôøi laøm thöùc aên cuùng döôøng naøy, coù ngöôøi naáu thöùc aên sôùm, coù ngöôøi naáu thöùc aên treã, coù ngöôøi ôû choã raát xa, coù ngöôøi ôû choã raát gaàn, coù ngöôøi naáu raát ngon, coù ngöôøi naáu raát dôõ... Luùc ñoù trong Taêng chöa laäp ngöôøi troâng coi vieäc phaân phoù Tyø kheo ñeán nhaø cö só nhaän phaàn thöùc aên cuùng, neân caùc Tyø kheo thöôøng ñeán nhaø ngöôøi naáu thöùc aên sôùm hoaëc nhaø ngöôøi naáu thöùc aên ôû choã gaàn hoaëc nhaø ngöôøi naáu aên ngon. Luïc quaàn Tyø kheo thöôøng ñeán nhaän laáy thöùc aên ôû nhöõng nhaø naøy, hoï hoûi: "Vì sao caùc thaày cöù ñeán hoaøi vaäy, caùc Tröôûng laõo khaùc sao khoâng tôùi ?", ñaùp: "Trong Taêng chöa laäp ngöôøi troâng coi vieäc phaân phoù Tyø kheo ñeán nhaø cö só nhaän phaàn thöùc aên cuùng, neân chuùng toâi töï öôùc ñònh vôùi nhau laø ñeán nhaø ngöôøi naáu aên sôùm vaø nhaø ngöôøi naáu aên ngon", cö só noùi: "Chuùng toâi naáu thöùc aên cuùng döôøng cho taát caø Tröôûng laõo, khoâng chæ cuùng rieâng cho caùc thaày, taïi sao caùc thaày cöù ñeán hoaøi vaäy ?". Caùc Tyø kheo ñem vieäc naøy baïch Phaät, Phaät baûo caùc Tyø kheo: "Neân laäp ngöôøi troâng coi vieäc phaân phoù Tyø kheo ñeán nhaø cö só nhaän phaàn thöùc aên cuùng". Taùc phaùp yeát ma laäp ngöôøi nhö sau: Taêng nhaát taâm hoøa hôïp, moät Tyø kheo trong Taêng

hoûi raèng: “Ai coù theå vì Taêng laøm ngöôøi troâng coi vieäc phaân phoù Tyø kheo ñeán nhaø cö só nhaän phaàn thöùc aên cuùng”, neáu coù ngöôøi ñaùp laø coù theå thì Taêng neân xeùt ngöôøi naøy, neáu coù ñuû coù naêm phaùp: Tuøy aùi, tuøy saân, tuøy sôï, tuøy si, khoâng bieát neân phaân phoù hay khoâng neân phaân phoù thì khoâng neân laäp. Ngöôïc laïi neáu ngöôøi naøy thaønh töïu coù naêm phaùp: Khoâng tuøy aùi, khoâng tuøy saân, khoâng tuøy sôï, khoâng tuøy si, bieát neân phaân phoù hay khoâng neân phaân phoù thì neân laäp. Moät Tyø kheo trong Taêng taùc baïch yeát ma nhö sau: Ñaïi-ñöùc taêng laéng nghe, Tyø kheo naøy teân ..... coù theå vì Taêng laøm ngöôøi troâng coi vieäc phaân phoù Tyø kheo ñeán nhaø cö só nhaän phaàn thöùc aên cuùng. Neáu taêng ñuùng thôøi ñeán nghe, Taêng neân chaáp thuaän, Taêng nay laäp Tyø kheo teân ..... laøm ngöôøi troâng coi vieäc phaân phoù Tyø kheo ñeán nhaø cö só nhaän phaàn thöùc aên cuùng. Baïch nhö vaäy. Nhö theá Baïch-nhò-yeát-ma cho ñeán caâu Taêng ñaõ laäp Tyø kheo teân ..... laøm ngöôøi troâng coi vieäc phaân phoù Tyø kheo ñeán nhaø cö só nhaän phaàn thöùc aên cuùng xong roài, Taêng chaáp thuaän vì im laïêng, vieäc naøy xin nhôù giöõ nhö vaäy. Ngöôøi troâng coi vieäc phaân phoù naøy neân phaân phoù caùc Tyø kheo theo thöù lôùp: Tyø kheo teân ..... nay ñeán nhaø cö só ..... nhaän laáy phaàn thöùc aên cuùng. Trong soá caùc Tyø kheo naøy, coù ngöôøi ñeán nhaø ngöôøi naáu thöùc aên sôùm, coù ngöôøi ñeán nhaø naáu thöùc aên treã, coù ngöôøi ñeán nhaø ngöôøi naáu aên ôû choã raát xa, coù ngöôøi ñeán nhaø ngöôøi naáu aên ôû choã raát gaàn, coù ngöôøi ñeán nhaø ngöôøi naáu aên raát ngon, coù ngöôøi ñeán nhaø ngöôøi naáu aên raát dôõ. Ngöôøi ñöôïc phaân phoù ñeán nhaø ngöôøi naáu aên treã thì noùi: “Haõy cho toâi ñeán nhaø khaùc”, ngöôøi ñöôïc phaân phoù ñeán nhaø ngöôøi naáu aên ôû choã xa thì noùi: “Haõy cho toâi ñeán nhaø khaùc”, ngöôøi ñöôïc phaân phoù ñeán nhaø ngöôøi naáu aên dôõ thì noùi: “Haõy cho toâi ñeán nhaø khaùc”..., Phaät baûo neân noùi roõ teân ngöôøi ñöôïc phaân phoù neân ñeán nhaø cö só teân ..... ñeå nhaän laáy thöùc aên cuùng. Luùc ñoù coù Tyø kheo ñöôïc phaân phoù ñeán choã xaáu lieàn ñoåi teân ñeå ñöôïc ñeán choã toát hôn, Phaät baûo: “Neân vieát teân nhaø cö só treân baûng, Taêng hoøa hôïp theo thöù lôùp töø baäc Thöôïng toøa phaân phoù ñeán”. Luùc ñoù ngöôøi ñöôïc phaân phoù ñeán nhaø ngöôøi naáu aên treã vaø ngöôøi naáu aên ôû choã xa, môùi saùng sôùm ñaõ ñeán nhaø thí chuû, vì ñöùng ñôïi laâu neân hieän veû khoâng vui. Cö só böôùc ra thaáy vaäy lieàn noùi: “Chuùng toâi ôû beân trong, caùc thaày haõy vaøo trong ngoài chôø”, Tyø kheo noùi: “Phaät chöa cho chuùng toâi vaøo trong nhaø baïch y ngoài chôø laáy phaàn thöùc aên cuùng”, Phaät noùi cho vaøo trong ngoài ñôïi, khi vaøo trong nhaø ngoài ñôïi thì bò caùc tieáng cöôøi noùi, tieáng choù suûa... laøm trôû ngaïi, Phaät noùi neáu caûm thaáy trôû ngaïi thì trôû ra ngoaøi cöûa ñöùng.

598 BOÄ LUAÄT 5

Khi trôû ra ngoaøi cöûa ñöùng thì bò moïi ngöôøi ñeán nhìn vaø chæ troû cöôøi noùi, Phaät baûo neân ñeán ñöùng ôû choã vaéng; ñeán ñöùng ôû choã vaéng laïi bò möa

gioù laøm trôû ngaïi, Phaät baûo neân laáy laù caây che; laáy laù moûng che laïi bò möa laøm öôùt, Phaät baûo neân laáy laù daày che. Tyø kheo ñöùng ñôi laâu muoán ngoài, Phaät baûo neân laáy taám vaün loùt ngoài; laáy taám vaün loùt ngoài laïi bò laáy caép, Phaät baûo neân caát giaáu döôùi ñaát; caát giaáu roài vaãn bò laáy caép, Phaät baûo neân ñaép ñaát thaønh goø ñeå giaáu. Ñaép ñaát thaønh goø khoâng coù treùt buøn laïi bò raén rít caén, Phaät baûo neân treùt buøn; treùt bun roài vì buøn thoâ nhaùm neân laøm raùch y, Phaät baûo neân treùt buøn mòn. Luùc ñoù caùc Tyø kheo caàn duøng nöôùc, Phaät baûo neân ñaøo gieáng, ñaøo gieáng xong, duøng baùt hay bình laáy nöôùc khoù neân Phaät baûo duøng thuøng laáy nöôùc; laáy nöôùc khoâng tôùi, Phaät baûo neân duøng daây coät thuøng thaû xuoáng ñeå laáy nöôùc. Caùc Tyø kheo tay meàm yeáu keùo laáy nöôùc neân bò thöông, Phaät baûo neân laøm caùi roøng roïc ñeå keùo laáy nöôùc leân. Luùc ñoù coù ngöôøi teù xuoáng gieáng, Phaät baûo neân laøm thaønh gieáng, Tröôûng laõo Öu-ba-ly hoûi Phaät laáy vaät gì laøm thaønh gieáng, Phaät noùi neân duøng gaïch ñaù laøm thaønh gieáng. Laøm thaønh gieáng roài coù phuï nöõ ñeán laáy nöôùc, Tyø kheo ñeán laáy nöôùc, hai beân chaïm tay nhau lieàn baïch Phaät, Phaät baûo neân ngaên laøm hai beân, moãi ngöôøi ôû moãi beân laáy nöôùc. Luùc ñoù coù cö só töø trong nhaø böôùc ra baïch caùc Tyø kheo raèng: “Chuùng con coù laøm thöùc aên cuùng döôøng cho Taêng phöôøng ....., caùc thaày coù bao nhieâu ngöôøi haõy ñeán Taêng phöôøng ñoù thoï thöïc”, caùc Tyø kheo treân ñöôøng ñi gaëp caùc naïn nhö sö töû, coïp, soùi..., lieàn baïch Phaät, Phaät baûo neân noùi cho thí chuû bieát ñeå thí chuû mang thöùc aên ñeán cuùng döôøng. Phaät taïi thaønh Vöông xaù, luùc ñoù caùc cö só naáu caùc moùn chaùo nhö chaùo toâ, chaùo hoà ma, chaùo daàu, chaùo söõa, chaùo ñaäu nhoû, chaùo ñaäu Ma sa, chaùo loûng... mang ñeán trong Truùc laâm cuùng Taêng. Luïc quaàn Tyø kheo ñöùng ngoaûi cöûa Taêng phöôøng töø xa nhìn thaáy lieàn ñeán hoûi laø mang gì ñeán cuùng, ñaùp laø caùc moùn chaùo nhö chaùo toâ, chaùo hoà ma, chaùo daàu, chaùo söõa, chaùo ñaäu nhoû, chaùo ñaäu Ma sa, chaùo loûng... Luïc quaàn Tyø kheo noùi: “Haõy cuùng cho chuùng toâi tröôùc caùc moùn chaùo toâ, chaùo hoà ma, chaùo daàu, chaùo söõa... coøn chaùo loûng thì mang vaøo trong Taêng phöôøng cuùng cho caùc Thöôïng toøa”. Caùc Tyø kheo ñem vieäc naøy baïch Phaät, Phaät baûo caùc Tyø kheo : “Töø nay neân yeát ma laäp ngöôøi chia chaùo”. Ngöôøi chia chaùo laáy caùi baùt mang ñi ñöïng chaùo laøm vaät muùc chaùo ñeå chia, caùc loaïi chaùo toâ, chaùo hoà ma, chaùo daàu, chaùo söõa, chaùo ñaäu nhoû, chaùo ñaäu Ma sa thì caùc baäc Thöôïng toøa ñöôïc phaàn chaùo ngon ôû treân; coøn caùc Haï toøa thì ñöôïc phaàn chaùo caën ôû döôùi. Chia chaùo loûng thì caùc Thöôïng toøa ñöôïc phaàn nöôùc, Haï toøa ñöôïc phaàn caën neân caùc Tyø kheo ñem vieäc naøy baïch Phaät,

SOÁ 1435 - LUAÄT THAÄP TUÏNG, Quyeån 34 599

Phaät baûo caùc Tyø kheo: “Töø nay ñöôïc caát chöùa chum lôùn hay vaïi lôùn, ñoå heát chaùo vaøo trong chum naøy roài duøng caùi baùt lôùn hay caùi chen lôùn muùc chaùo chia”. Khi duøng caùi baùt muùc chaùo chia thaáy khoâng tieän, Phaät baûo neân duøng caùi vaù lôùn muùc chaùo chia; khi duøng caùi vaù lôùn muùc chaùo chia thì coù ngöôøi aên dö, coù ngöôøi aên khoâng ñuû, Phaät baûo neân duøng caùi vaù

nhoû muùc chaùo chia. Phaät ôû taïi truùc laâm thaønh Vöông xaù, caùc cö só laøm caùc moùn baùnh Ñôùi- baùt-na nhö vieân Hoà-ma hoan hæ, vieân ñöôøng pheøn hoan hæ, vieân maät hoan hæ, baùnh Xaù-caâu-lôïi, baùnh Ba-ba laø, baùnh Man ñeà la, baùnh tai voi, baùnh bao, baùnh Dieâm phuø lôïi mang ñeán trong Taêng phöôøng cuùng Taêng. Luïc quaàn Tyø kheo ñöùng beân cöûa thaày lieàn hoûi mang gì ñeán cuùng, ñaùp laø caùc moùn baùnh Ñôùi baùt na nhö vieân Hoà ma hoan hæ, vieân ñöôøng pheøn hoan hæ, vieân maät hoan hæ, baùnh Xaù-caâu-lôïi, baùnh Ba-ba laø, baùnh Man ñeà la, baùnh tai voi, baùnh bao, baùnh Dieâm phuø lôïi. Luïc quaàn Tyø kheo noùi: “Hay cho chuùng toâi tröôùc caùc moùn baùnh Ñôùi baùt na nhö vieân Hoà ma hoan hæ, vieân ñöôøng pheøn hoan hæ, vieân maät hoan hæ, baùnh Xaù-caâu- lôïi, baùnh Ba-ba-la, baùnh Man-ñeà-la; coøn baùnh tai voi, baùnh bao, baùnh Dieâm-phuø-lôïi thì mang vaøo trong Taêng phöôøng cho caùc Thöôïng toøa”, caùc Tyø kheo ñem vieäc naøy baïch Phaät, Phaät baûo caùc Tyø kheo: “Neân laøm yeát ma laäp ngöôøi chia baùnh, ngöôøi chia baùnh neân hoøa hôïp chia ñoàng ñeàu, neáu coù ngöôøi mang thöùc aên ngon ñeán cuùng, cuõng phaûi chia ñeàu theo thöù lôùp; neáu hoâm nay chia khoâng ñuû heát cho taát caû, ngaøy mai neáu coù ngöôøi mang ñeán cuùng nöõa thì chia tieáp tuïc cho ñuû heát taát caû”. Phaät ôû thaønh Vöông xaù, luùc ñoù caùc cö só mang raát nhieàu caùc loaïi döôïc bao goàm thöïc phaåm vaø thuoác nhö toâ, daàu, ñöôøng, ñöôøng pheøn, maät, göøng, tieâu, Taát baït, muoái ñen, Ha-leâ-laëc, Tyø-eâ-laëc, A-ma-laëc, Ba-loâ-loä- tyø-chuù, Maïn-ñaø-ña-da, Ma-na-giaø-ñaàu-loâ-eá… ñeán trong Truùc laâm cuùng Taêng. Luïc quaàn Tyø kheo ñöùng beân cöûa nhìn thaáy lieàn hoûi mang gì ñeán cuùng, ñaùp laø caùc loaïi döôïc bao goàm thöïc phaåm vaø thuoác nhö toâ, daàu, ñöôøng, ñöôøng pheøn, maät, göøng, tieâu, Taát-baït, muoái ñen, Ha-leâ-laëc, Tyø- eâ-laëc, A-ma-laëc, Ba-loâ-loä-tyø-chuù, Maïn-ñaø-ña-da, Ma-na-giaø-ñaàu-loâ-eá. Luïc quaàn Tyø kheo noùi: “Haõy cho chuùng toâi tröôùc caùc loaïi döôïc bao goàm thöïc phaåm vaø thuoác nhö toâ, daàu, ñöôøng, ñöôøng pheøn, maät, göøng, tieâu, Taát baït, muoái ñen; coøn caùc loaïi döôïc nhö Ha-leâ-laëc, Tyø-eâ-laëc, A-ma- laëc, Ba-loâ-loä-tyø-chuùù, Maïn-ñaø-ña-da, Ma-na-giaø-ñaàu-loâ-eáthì mang ñeán trong Taêng phöôøng cho caùc Thöôïng toøa”, caùc Tyø kheo ñem vieäc naøy baïch Phaät, Phaät baûo caùc Tyø kheo : “Töø nay neân yeát ma laäp ngöôøi chia caùc loaïi döôïc. Ngöôøi chia caùc loaïi döôïc neân hoøa hôïp chia ñoàng ñeàu; neáu

coù ngöôøi cuùng loaïi döôïc quyù giaù thì neân ñem caát choã khaùc, khi naøo coù Tyø kheo bònh caàn thuoác thì neân cho thuoác trò giaù khoaøng hai tieàn röôõi, neáu caàn theâm thì neân cho theo yeâu caàu”. Phaät taïi nöôùc A-la-tyø, luùc ñoù coù caùc Tyø kheo ôû nöôùc naøy thöôøng theo cö só möôïn khí cuï laøm vieäc nhö buùa, rìu, cöa…; caùc cö só noùi: “Chuùng toâi laøm sao coù theå thöôøng cung caáp cho caùc thaày ñöôïc, sao caùc thaày khoâng töï caát chöùa khí cuï”, Tyø kheo noùi: “Phaät chöa cho chuùng toâi caát chöùa khí cuï”, caùc Tyø kheo ñem vieäc naøy baïch Phaät, Phaät baûo caùc Tyø kheo : “Töø nay cho caát chöùa khí cuï”. Trong Taêng phöôøng ôû nöôùc A-la- tyøø coù thôï moäc laøm thueâ laáy tieàn coâng, coù ngöôøi laøm coâng nöûa

thaùng, coù ngöôøi laøm coâng moät thaùng, coù ngöôøi laøm coâng moät naêm, taát caû ñeàu laøm ban ngaøy, coøn ban ñeâm veà nhaø vaø ñeå laïi caùc khí cuï trong Taêng phöôøng, khoâng may bò maát heát. Phaät noùi neân laäp ngöôøi coi giöõ khí cuï, ngöôøi coi giöõ khí cuï naøy mang caùc khí cuï caát moät nôi, cuõng bò laáy caép maát heát. Phaät noùi neân yeát ma keát moät phoøng laøm nôi caát giöû khí cuï. Taùc phaùp yeát ma nhö sau: Taêng nhaát taâm hoøa hôïp, moät Tyø kheo trong Taêng xöôùng raèng: Ñaïi-ñöùc taêng laéng nghe, Phoøng ..... Taêng muoán keát laøm nôi caát giöõ khí cuï. Neáu taêng ñuùng thôøi ñeán nghe, Taêng neân chaáp thuaän, Taêng nay keát phoøng ..... laøm nôi caát giöõ khí cuï. Baïch nhö vaäy. Nhö theá Baïch-nhò-yeát-ma cho ñeán caâu Taêng nay keát phoøng ..... laøm nôi caát giöõ khí cuï xong roài. Taêng chaáp thuaän vì im laëng, vieäc naøy xin nhôù giöõ nhö vaäy. Coù phoøng caát giöõ khí cuï roài, Tyø kheo coi giöõ lieàn ñem caát khí cuï ôû hai nôi: Phoøng treân vaø phoøng döôùi, Phaät noùi khoâng neân caát ôû hai nôi, neáu caát ôû phoøng treân thì phoøng döôùi ñeå cho chuùng taêng; neáu caát ôû phoøng döôùi thì phoøng treân ñeå cho chuùng taêng. Luùc ñoù coù caùc Tyø kheo töø nöôùc Kieàu-taùt-la ñeán nöôùc Xaù-veä, giöõa ñöôøng gaëp Taêng phöôøng troáng khoâng lieàn vaøo trong ñoù nghæ laïi ñeâm, saùng sôùm hoâm sau vaøo trong tuï laïc khaát thöïc. Caùc cö só thaáy lieàn hoûi: “Caùc thaày ñaõ nguû ñeâm ôû ñaâu ?”, ñaùp laø ôû trong Taêng phöôøng ....., cö só noùi: “Ñoù laø Taêng phöôøng do chuùng con xaây caát, sao caùc thaày khoâng cöû ngöôøi ñeán noùi vôùi chuùng con, chuùng con seõ daâng cuùng caùc vaät caàn duøng nhö thuoác men, daàu, ñen, ngoïa cuï”. Luùc ñoù caùc cö só tuøy theo caùc Tyø kheo ñaõ nguû trong phoøng naøo lieàn mang ñeán ñuû caùc vaät caàn duøng ñeå cuøng döôøng, sau ñoù traûi toïa cuï, roùt ñöa nöôùc vaø caùc moùn aên ngon khieán cho caùc Tyø kheo ñeàu ñöôïc no ñuû. Sau khi nghe thuyeát phaùp xong, hoï baïch raèng: “Trong Taêng phöôøng naøy coù ñuû ngoïa cuï vaø thöùc aên saùng,

thöùc aên tröa, vì sao caùc thaày khoâng ôû laïi ñaây ñeå cho taêng phöôøng ñöôïc thoï duïng”, caùc Tyø kheo ñem vieäc naøy baïch Phaät, Phaät baûo caùc Tyø kheo: “Töø nay cho caùc Tyø kheo ñaõ ôû tröôùc trong Taêng phöôøng troáng khoâng, khi muoán boû ñi ñeán nôi khaùc phaûi laøm yeát ma sai moät Tyø kheo thöôøng truï ôû ñoù troâng coi”. Taùc phaùp yeát ma sai ngöôøi troâng coi Taêng phöôøng nhö sau: Taêng nhaát taâm hoøa hôïp, moät Tyø kheo trong Taêng hoûi: “Ai coù theå laøm Tyø kheo thöôøng truï troâng coi Taêng phöôøng troáng khoâng ?”, Neáu coù ngöôøi ñaùp laø coù theå thì Taêng neân xeùt ngöôøi naøy, neáu coù ñuû coù naêm phaùp: Tuøy aùi, tuøy saân, tuøy sôï, tuøy si, khoâng bieát vieäc neân laøm hay khoâng neân laøm thì khoâng neân sai. Ngöôïc laïi neáu thaønh töïu coù naêm phaùp: Khoâng tuøy aùi, khoâng tuøy saân, khoâng tuøy sôï, khoâng tuøy si, bieát roõ vieäc neân laøm hay khoâng neân laøm thì neân sai. Moät Tyø kheo trong Taêng taùc baïch yeát ma sai nhö sau: Ñaïi-ñöùc taêng laéng nghe, Tyø kheo teân ..... coù theå laøm ngöôøi thöôøng truï coi giöõ Taêng phöôøng troáng khoâng. Neáu taêng ñuùng thôøi ñeán nghe, Taêng neân chaáp thuaän, Taêng nay sai Tyø kheo teân ..... laøm ngöôøi thöôøng truï coi

giöõa Taêng phöôøng troáng khoâng. Baïch nhö vaäy. Nhö theá Baïch-nhò-yeát-ma cho ñeán caâu Taêng ñaõ chaáp thuaän sai Tyø kheo ..... laøm ngöôøi thöôøng truï coi giöõ Taêng phöôøng troáng khoâng xong roài. Taêng chaáp thuaän vì im laëng, vieäc naøy xin nhôù giöõ nhö vaäy. Tyø kheo ñöôïc sai naøy neân thöôøng ñi tuaàn tra xem xeùt Taêng phöôøng, tröôùc neân queùt doïn thaùp, keá laøm vieäc cuûa Taêng boán phöông, neân bieát lo lieäu vieäc aên uoáng vaø vieäc cuûa caùc Tyø kheo Thöôïng toøa, Trung toøa, Haï toøa. Coù Tyø kheo Ñaïi-ñöùc cao minh thì khoâng neân sai laøm ngöôøi coi giöõ Taêng phöôøng. Tyø kheo ñöôïc sai neân phaùt nguyeän: "Caùc Tyø kheo chöa ñeán thì seõ ñeán, neáu ñaõ ñeán thì seõ cung caáp y thöïc, ngoïa cuï, thuoác men khoâng ñeå cho thieáu thoán", neáu coù theå phaùt nguyeän haïnh naøy thì neân tuøy yù cung caáp cho Taêng, caàn thöùc aên ngon thì tuøy yù cho thöùc aên ngon, caàn phoøng xaù ngoïa cuï thì cho phoøng xaù ngoïa cuï. Luùc ñoù coù nhieàu vua quan ñeán trong Truùc laâm tham quan phoøng xaù, khi ñoøi aên, cuûi löûa vaø ñen ñuoác; caùc Tyø kheo sôï neáu cho hoï thì phaïm giôùi, neáu khoâng cho thì hoï laøm haïi, khoâng bieát phaûi laøm sao neân baïch Phaät, Phaät noùi: "Neân yeát ma laäp ngöôøi phaân xöû, khi ñaõ laäp ngöôøi phaân xöû roài thì khoâng baïch taêng cuõng ñöôïc duøng möôøi chín tieàn cung caáp cho khaùch, neáu caàn nhieàu hôn thì neân baïch Taêng bieát roài môùi ñöôïc laáy cung caáp cho khaùch". Taïi nöôùc Kieàu-taùt-la coù moät truù xöù A-lan-nhaõ, luùc ñoù boïn giaëc cöôùp vaøo ñeán A-lan-nhaõ ñoøi aên, ngöôøi naáu thöùc aên noùi: "Thöùc aên naøy

602 BOÄ LUAÄT 5

toâi khoâng coù quyeàn cho, caùc oâng neân theo Sa di hoûi xin", boïn giaëc cöôùp lieàn ñeán hoûi xin Sa di, Sa di noùi: "Toâi khoâng coù quyeàn cho, caùc oâng neân theo vò Tyø kheo coi giöõ thöùc aên hoûi xin", boïn giaëc cöôùp lieàn ñeán hoûi xin Tyø kheo coi giöõ thöùc aên, vò naøy noùi: "Toâi coi giöõ thöùc aên cho Taêng, khoâng theå ñem cho caùc oâng ñöôïc". Boïn giaëc lieàn noùi vôùi nhau: "Caùc Tyø kheo naøy ñaâu chòu cho chuùng ta thöùc aên, caàn gì phaûi hoûi xin hoï", noùi roài lieàn naém tay chaân cuûa moät Tyø kheo chaët ra töøng khuùc, caùc Tyø kheo khoâng bieát phaûi laøm sao, ñem vieäc naøy baïch Phaät, Phaät baûo caùc Tyø kheo : "Neáu ôû nôi coù khuûng boá nhö theá thì neáu hoï ñeán xin ít, neân cho hoï ít; neáu xin moät nöûa, neân cho hoï moät nöûa; neáu xin heát, neân cho hoï heát, chôù vì lyù do naøy maø bò suy naõo lôùn". Phaät taïi thaønh Vöông xaù, luùc ñoù caùc Tyø kheo ñöôïc cuùng nhieàu y nhöng khoâng coù ngöôøi coi giöõ, Phaät noùi: "Neân yeát ma laäp ngöôøi coi giöõ y". Taùc phaùp yeát ma sai nhö sau: Taêng nhaát taâm hoøa hôïp, moät Tyø kheo trong Taêng hoûi raèng: "Ai coù theå vì Taêng coi giöõ y?", neáu coù ngöôøi ñaùp laø coù theå thi Taêng neân xeùt ngöôøi naøy, neáu coù ñuû coù naêm phaùp thì khoâng neân sai: Moät laø khoâng bieát y töø ñaâu coù ñöôïc, hai laø khoâng bieát giaù cuûa y, Ba laø khoâng bieát thoï y nhö theá naøo, boán laø khoâng bieát soá löôïng y, naêm laø queân choã caát y. Ngöôïc laïi neáu thaønh töïu coù naêm phaùp thì neân sai: Moät laø bieát y töø ñaâu coù ñöôïc, hai laø bieát giaù cuûa y, Ba laø bieát thoï y nhö theá naøo, boán laø bieát soá löôïng y vaø naêm laø khoâng queân choã caát y. Moät Tyø kheo trong Taêng taùc baïch yeát ma sai nhö sau: Ñaïi-ñöùc Taêng laéng nghe, Tyø kheo

teân ..... coù theå vì Taêng coi giöõ y. Neáu taêng ñuùng thôøi ñeán nghe, Taêng neân chaáp thuaän, Taêng nay sai Tyø kheo ..... laøm ngöôøi coi giöõ y cho Taêng. Baïch nhö vaäy. Nhö theá Baïch-nhò-yeát-ma cho ñeán caâu Taêng ñaõ sai Tyø kheo ..... laøm ngöôøi coi giöõ y cho Taêng xong roài. Taêng chaáp thuaän vì im laïêng, vieäc naøy xin nhôù giöõ nhö vaäy. Khi ñaõ sai ngöôøi coi giöõ y roài, laïi khoâng coù ngöôøi chia y, Phaät baûo neân laäp ngöôøi chia y. Taùc phaùp yeát ma sai nhö sau: Taêng nhaát taâm hoøa hôïp, moät Tyø kheo trong Taêng hoûi raèng: “Ai coù theå vì Taêng laøm ngöôøi chia y?”, neáu coù ngöôøi ñaùp laø coù theå thì Taêng neân xeùt ngöøoi naøy, neáu coù ñuû coù naêm phaùp thì khoâng neân sai: Moät laø khoâng bieát caét roïc y, hai laø khoâng bieát maøu saéc y, ba laø khoâng bieát giaù cuûa y, boán laø khoâng bieát soá löôïng y, naêm laø khoâng bieát ñaõ chia hay chöa chia. Laïi coù ñuû coù naêm phaùp: Tuøy aùi, tuøy saân, tuøy sôï, tuøy si, khoâng bieát neân chia hay khoâng neân chia thì khoâng neân sai ngöôøi naøy. Ngöôïc laïi neáu thaønh töïu coù naêm phaùp: Bieát caét roïc y, bieát maøu saéc y, bieát giaù cuûa y, bieát soá löôïng y, bieát ñaõ

chia hay chöa chia; hoaëc thaønh töïu coù naêm phaùp: Khoâng tuøy aùi, khoâng tuøy saân, khoâng tuøy sôï, khoâng tuøy si, bieát neân chia hay khoâng neân chia thì neân laäp ngöôøi naøy laøm ngöôøi chia y. Moät Tyø kheo trong Taêng taùc baïch yeát ma sai nhö sau: Ñaïi-ñöùc Taêng laéng nghe, Tyø kheo teân ..... coù theå vì Taêng laøm ngöôøi chia y. Neáu Taêng ñuùng thôøi ñeán nghe, Taêng neân chaáp thuaän, Taêng nay laäp Tyø kheo ..... laøm ngöôøi chia y cho Taêng. Baïch nhö vaäy. Nhö theá Baïch-nhò-yeát-ma cho ñeán caâu Taêng ñaõ laäp Tyø kheo ..... laøm ngöôøi chia y cho Taêng xong roài. Taêng chaáp thuaän vì im laïêng, vieäc naøy xin nhôù giöõ nhö vaäy. Phaät taïi nöôùc Xaù-veä, luùc ñoù khoâng coù ngöôøi chia y taém, Phaät baûo neân laäp ngöôøi chia y taém, ngöôøi chia y taém neân chia theo thöù lôùp töø baäc Thöôïng toøa . Phaät taïi nöôùc Xaù-veä, luùc ñoù trong Taêng phöôøng ôû röøng Kyø ñaø khoâng coù Tyø kheo coi veà giôø giaác ñeå baùo giôø cho Taêng bieát, khoâng coù ngöôøi ñaùnh kieàn chuøy, khoâng coù ngöôøi queùt doïn lau chuøi giaûng ñöôøng nhaø aên..., khoâng coù ngöôøi theo thöù lôùp luaân phieân traûi giöôøng toøa, khoâng coù ngöôøi chæ taùc tònh rau quaû, khoâng coù ngöôøi xem truøng trong röôïu ñaéng, ñeán giôø aên khoâng coù ngöôøi roùt ñöa nöôùc, trong chuùng oàn aøo naùo loaïn khoâng coù ngöôøi nhaéc nhôû... Caùc Tyø kheo ñem vieäc naøy baïch Phaät, Phaät baûo caùc Tyø kheo: “Neân yeát ma laäp Duy na”. Taùc phaùp laäp Duy na nhö sau: Taêng nhaát taâm hoøa hôïp, moät Tyø kheo trong Taêng hoûi raèng: “Ai coù theå vì Taêng laøm Duy na?”, neáu coù ngöôøi ñaùp laø coù theå thì Taêng neân xeùt ngöôøi naøy, neáu coù ñuû coù naêm phaùp: Tuøy aùi, tuøy saân, tuøy sôï, tuøy si, khoâng bieát saïch hay khoâng saïch thì khoâng neân laäp laøm Duy na. Ngöôïc laïi neáu thaønh töïu coù naêm phaùp: Khoâng tuøy aùi, khoâng tuøy saân, khoâng tuøy sôï, khoâng tuøy si, bieát saïch hay khoâng saïch thì neân laäp laøm Duy na. Moät Tyø kheo trong Taêng taùc baïch yeát ma nhö sau: Ñaïi-ñöùc Taêng laéng nghe, Tyø kheo teân ..... coù theå vì Taêng laøm Duy na. Neáu taêng ñuùng thôøi ñeán nghe, Taêng

neân chaáp thuaän, Taêng nay laäp Tyø kheo teân ..... vì Taêng laøm Duy na. Baïch nhö vaäy. Nhö theá Baïch-nhò-yeát-ma cho ñeán caâu Taêng ñaõ laäp Tyø kheo teân ..... vì Taêng laøm Duy na xong roài. Taêng chaáp thuaän vì im laïêng, vieäc naøy xin nhôù giöõ nhö vaäy. Vò Duy na naøy neân coi bieát giôø giaác ñeå baùo giôø cho Taêng bieát, neân caét ñaët ngöôøi ñaùnh kieàn chuøy, neân caét ñaët ngöôøi queùt doïn lau chuøi giaûng ñöôøng nhaø aên..., caét ñaët ngöôøi theo thöù lôùp luaân phieân traûi giöôøng toøa, caét ñaët ngöôøi chæ taùc tònh rau quaû, caét ñaët ngöôøi xem truøng trong röôïu

604 BOÄ LUAÄT 5

ñaéng, ñeán giôø aên caét ñaët ngöôøi roùt ñöa nöôùc, trong chuùng oàn aøo naùo loaïn neân nhaéc nhôû. Luùc ñoù caùc Sa di cuøng noùi chuyeän, cuøng laøm vieäc vôùi Hoøa thöôïng, A- xaø-leâ, ñoàng Hoøa thöôïng, ñoàng A-xaø-leâ vaø nhöõng ngöôøi quen bieát doàng queâ höông xöù sôû; nhöng Tyø kheo khoâng coù Sa di thaáy vaäy lieàn sanh phieàn naõo. Caùc Tyø kheo ñem vieäc naøy baïch Phaät, Phaät baûo caùc Tyø kheo : "Neân cöû moät ngöôøi laøm chuû ñeå sai baûo, caét ñaët Sa di laøm vieäc nhö sai queùt doïn thaùp, sai laøm vieäc cuûa Taêng boán phöông, sai phuï laøm thöùc aên, phuï chia vaät duïng cho ñeán laøm vieäc cuøng caùc baäc Thöôïng, trung Haï toøa. Cuõng neân cöû ngöôøi phaân xöû Sa di". Phaät taïi thaønh Vöông xaù, luùc ñoù vua Bình sa ñeán tham quan Truùc laâm vaø hoûi caùc Tyø kheo : "Tröôûng laõo Ñaïi Ca dieáp hieän ñang ôû ñaâu ?", ñaùp: "Ñaïi vöông, Tröôûng laõo hieän ñang naïo veùt buøn treân nuùi Kyø-xaø- quaät". Vua ñeán nôi nhìn thaáy lieàn hoûi Ñaïi Ca dieáp vì sao töï laøm, Tröôûng laõo noùi: "Ñaïi vöông, ai seõ laøm cho toâi", vua noùi: "Toâi seõ cho ngöôøi laøm", noùi roài quay trôû veà. Laàn thöù hai ñeán Truùc laâm cuõng hoûi caùc Tyø kheo nhö treân, gaëp Tröôûng laõo Ñaïi Ca dieáp cuõng hoûi ñaùp nhö treân, luùc ñoù Tröôûng laõo Ñaïi Ca dieáp noùi: "Ñaïi vöông ñaõ noùi nhieàu laàn maø khoâng cho ngöôøi laøm", vua nghe roài hoå theïn ñöùng qua moät beân hoûi caùc ñaïi thaàn: "Tröôùc ñaây Traãm coù noùi lôøi naøy khoâng?", ñaùp: "Ñaïi vöông tröôùc ñaây coù noùi lôøi naøy", vua hoûi noùi vaøo luùc naøo, Ñaïi-thaàn tính toan xong baïch vua, vua môùi bieát töø hoâm noùi tôùi ñoù ñeán nay ñaõ ñöôïc naêm traêm ngaøy, vua lieàn trôû veà. Luùc ñoù vò Töôùng quaân cuûa vua baét ñöôïc naêm traêm teân giaëc cöôùp giaûi ñeán choã vua, vua hoûi laø ngöôøi naøo, ñaùp laø giaëc cöôùp, vua laïi hoûi ñaùng toäi gì, ñaùp laø ñaùng toäi cheát. Vua lieàn hoûi boïn giaëc cöôùp: "Caùc ngöôi coù chòu laøm theo yù cuûa ta khoâng?", boïn giaëc cöôùp baïch vua: "Ñaïi vöông muoán chuùng toâi laøm gì ?", vua noùi: "Caùc ngöôi coù theå phuïc vuï cho caùc baäc thieän nhôn hay khoâng?", giaëc ñaùp: "Neáu chuùng toâi thoï ñaïi aân cuûa vua maø khoâng theo lònh vua thì nghe lôøi ai". Luùc ñoù ñaïi thaàn baïch vua: "Ñaïi vöông, neáu nhö vaäy chuùng seõ cöôùp ñoaït taøi vaät cuûa caùc Tyø kheo ", vua noùi: "Traãm coù theå taïo phöông tieän cho hoï khoâng cöôùp ñoaït". Vua lieân cung caáp cho boïn giaëc cöôùp nhaø cöûa ruoäng vöôøn vaø luùa gaïo, caùch Truùc laâm khoâng xa cho laäp moät tuï laïc goïi laø tuï laïc Tònh nhôn ñeå nhöõng ngöôøi naøy ñeán trong Truùc laâm phuïc vuï cho Taêng. Luùc ñoù caùc tònh nhôn naøy cuøng noùi chuyeän, cuøng laøm vieäc vôùi nhöõng ngöôøi thaân quen cuøng queâ

höông xöù sôû, hoï coù lo sôï gì, coù nhaân duyeân gì ñeàu cung caáp giuùp ñôõ coøn ngöôøi khaùc thì khoâng, ngay caû chuùng taêng. Caùc Tyø kheo ñem vieäc naøy baïch Phaät, Phaät baûo caùc Tyø kheo: “Neân cöû moät ngöôøi laøm chuû ñeå

SOÁ 14>4 - TÖÙ PHAÀN TYØ KHEO NI YEÁT MA PHAÙP

sai baûo caùc tònh nhôn, neáu laäp thì neân laäp trôû laïi ngöôøi trong soá baïch y, ngöôøi naøy seõ sai baûo caùc tònh nhôn laøm vieäc nhö queùt doïn thaùp… cho ñeán laøm vieäc trong Taêng. Cuõng neân cöû ngöôøi phaân xöû Tònh nhôn”.

Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.